Din mødekaffe kan være produceret af slaver og sprøjtet med gift.

nyheder side 3, 10-11

Omprioriterings-bidrag: Frederikshavn bag støtteerklæring til KL's forhandlere.

nyheder side 4

Kent Max Magelund skal løfte en tung arv som ny borgmester i Brøndby.

portræt side 14

kommunen

politik fra rødderne | mandag den 7. marts 2016 · nr. 06 · 59. årgang

Djursland på vej mod egen mønt

På Djursland arbejder en initiativgruppe på at indføre en lokal valuta, der skal fungere ved siden af kronen. Konceptet er blomstret op flere steder i Europa de senere år, og nu vil gruppen af djurslændinge være de første til at indføre det i en dansk kontekst.

tema side 10-11

ILLUSTRATION: FLEMMING DUPONT

lokalpatriotisme

Af Søren Engelbrecht og Morten Munkholm
soren@kommunen.dk | munkholm@kommunen.dk

Betal med DJURS, lyder overskriften for et borgerinitiativ på Jyllands snudeskaft. De vil indføre deres eget komplementære betalingsmiddel, for at den lokale handel i højere grad skal komme lokalsamfundet på Djursland til gode.

- Vi ønsker et samfund, hvor befolkningen er stolte af at bo i deres by. Hvor de handler lokalt i stedet for at køre til Aarhus, så de små butikker igen kan blomstre og øge kvaliteten. Måske kan det også være med til at fylde nogle af de tomme huse, der desværre bliver flere og flere af, fortæller en af initiativtagerne, Doris Elisabeth Fischer.

Valutaen skal kunne bruges i lokale forretninger på Djursland, der tilslutter sig initiativet, og selvom der endnu ikke er fastsat en dato for indførelsen, er opbakningen ifølge bagmændene stød stigende.

- Vi er meget optimistiske lige nu, siger Doris Elisabeth Fischer.

Ideen er hentet fra udlandet, hvor man i blandt andet Storbritannien og Østrig har forsøgt sig med lokale valutaer for at skabe en stærkere lokal forankring af økonomien. Også andre steder i Danmark er man begyndt at se på muligheden, men djurslændingene ser ud til at være længst i processen.

"Vi ønsker et samfund, hvor befolkningen er stolte af at bo i deres by. Hvor de handler lokalt i stedet for at køre til Aarhus, så de små butikker igen kan blomstre og øge kvaliteten."
Doris Elisabeth Fischer, initiativtager

Hos Alternativet er de yderst positivt stemte overfor de lokale betalingsmidler, og de arbejder derfor på at få defineret mulighederne for at forsøge sig med den lokale økonomi, så det bliver nemmere at komme i gang.

- Jeg oplever, at der er rigtig meget gang i lokalsamfundene i de her år. Der bliver tænkt i helt nye måder at gøre tingene på og prøvet en masse nye projekter af, så jeg tror også, at det her med lokale valutaer vil kunne vokse sig stort i Danmark, siger økonomiordfører Josephine Fock.

Bliv forsikret blandt ligesindede.

GF FORSIKRING
Det gode selskab

GF Region & Kommune er en forsikringsklub specielt for ansatte ved region og kommune. Klubben er en del af GF Forsikring, og hos os får du forsikring for alle pengene. **Ring 66 15 03 98 eller kig ind på www.gf-kommunal.dk**

GF Region & Kommune
Skovbakken 1-3 · 5260 Odense S
Tlf. 66 15 03 98 · gf-kommunal.dk

briefing

Rokade i regeringen

Med Eva Kjer Hansens afgang som miljø- og fødevareminister skulle statsminister Lars Løkke Rasmussen finde en ny minister. Det klarede han med en mini-rokade, der flytter Esben Lunde Larsen fra Uddannelses- og Forskningsministeriet til Miljø- og Fødevareministeriet, mens Ulla Tørnæs kaldes hjem fra Europa Parlamentet for at overtage posten som uddannelses- og forskningsminister. Det betyder desuden, at Morten Løkkegaard træder ud af Folketinget og igen bliver medlem af Europa Parlamentet, mens Jakob Engel-Schmidt kommer i Folketinget igen.

Svar i bestikkelsessag.

Mandag den 7. marts vil en lukket kreds finde ud af, hvad der er op og ned på den it-bestikkelsessag, der har ramt Region Sjælland. Det er regionsrådets 41 medlemmer samt forretningsudvalget, der ved et lukket møde får præsenteret revisionsfirmaet PwC's kulegravning af sagen og mulighed for at stille spørgsmål. Der vil blive set i bakspejlet: Hvorfor endte noget it-udstyr på adresser i en helt anden region, og hvor mange millioner blev der egentlig brugt til udstyr, der ikke var i udbud? Men der vil også blive kigget fremad: Hvordan holder Region Sjælland et skarpere øje med sine ansatte? Forretningsudvalget beslutter senere, om der skal rulle hoveder på direktionsgangen.

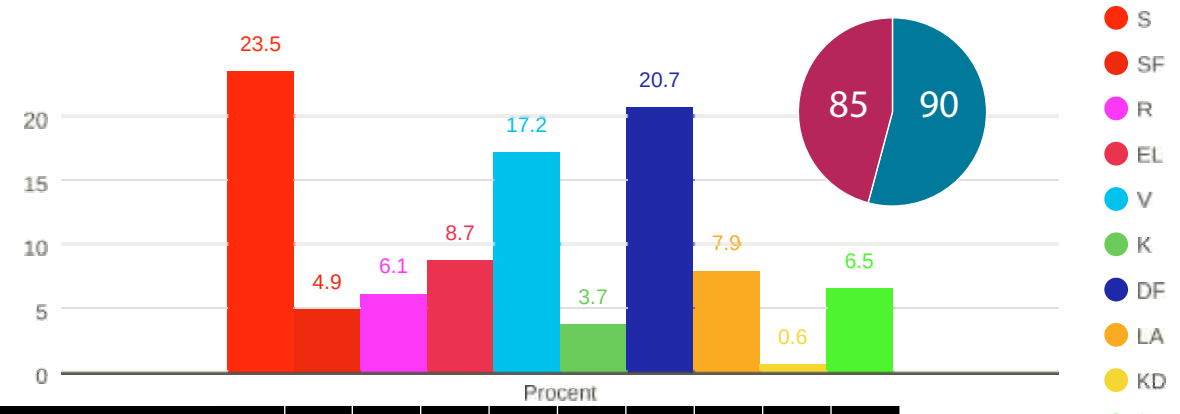
"Jeg mener faktisk ikke, der er noget at komme efter. Men kalkunjagten går ind, som vi siger på Christiansborg, og så er der åbenbart ingen ende på, hvad man kan blive beskyldt for."

Eva Kjer Hansen (V) i Aftenshowet på DR1, 29/2-2016

Rettesnor mod konkurs

Fem organisationer har sat sig for at gøre noget ved konkurskrisen i den danske ældrepleje. Det seneste år har flere medier, heriblandt *Kommunen* og dknyt, afdækket, hvordan mange kommuner har manglet hvad nu hvis-planer, og det har i flere sager været en dyr lærestreg. Der er endnu ikke sket noget på lovgivningsfronten, og derfor har DI, Dansk Sundhed og Velfærd, KL, Ældre Sagen og Dansk Erhverv nu valgt at tage første skridt mod en mere bæredygtig ældreplejekultur. "Borgeren i centrum" er et eksempel på et af de 11 pejlemærker, de har udarbejdet i fællesskab og som skal sikre et bedre samarbejde mellem kommune og leverandør.

MÅNEDENS POLITISKE SNIT — februar

Mandattal	41	9	11	15	30	7	37	14	0	11
Udvikling i mandater	-1	1	0	-1	-2	1	2	1	0	-1

Venstre på nedtur

Sølle 30 mandater står regeringspartiet til at få i *Kommunens* snit af målinger, som samlet ligger på 17,2 procent af stemmerne - langt de fleste af målingerne ligger sågar før krisen med De Konservative, så et valg lige nu var nok værd at undgå for Løkke.

Fortsat S-nedgang

Mens januar var præget af smykkelovsdebat og et kritisk S-bagland, har februar ikke formået at få rettet op på Socialdemokraternes svigtende vælgeropbakning. S nærmer sig nu det niveau, de lå på før forårets fremgang sidste år.

Vender De Konservative?

De første par målinger efter regeringskrisen pegede på en mindre konservativ fremgang blandt vælgerne - dog behæftet med stor usikkerhed. Målingerne i marts vil nok give et bedre praj om, hvorvidt deres mistillid til Eva Kjer Hansen reelt har gavnet partiets popularitet.

Vi samler sidste måneds tal fra syv institutters offentliggjorte meningsmålinger og regner et simpelt gennemsnit ud for måneden. De syv institutter er: Voxmeter for Ritzau, Megafon for TV 2 og Politiken, Norstat for Altinget, Epinion for DR, Greens for Børsen, YouGov for Metroxpress og Gallup for Berlingske. Da nogle institutter laver flere målinger på en måned, bruger vi et snit af deres målinger i udregningen af vores samlede gennemsnit.

Mettes frihedskamp

Fri de unge for islamistisk propaganda, fri os for radikale imamer. Sådan lyder det fra Socialdemokraternes leder, Mette Frederiksen, i et interview med Berlingske den 3. marts. Med patos, logos og en fempunktsplan kalder hun til frihedskamp for unge muslimer i Danmark, som ikke længere bør undertrykkes af antidemokratiske imamer. Et af punkterne lyder, at imamer, der tidligere har talt imod demokrati eller opfordret til vold, skal kunne afvises ved grænserne, mens et andet er at lukke den omdiskuterede Grimhøj-moské. Et punkt, der rent faktisk handler konkret om de unge, er et exit-program, der skal hjælpe dem ud af de radikale miljøer.

1.518

kroner var kuvertprisen, da man sidst holdt fest for et afgående byråd i Aarhus. Til sammenligning brugte man 368,- i Vejle ved et lignende arrangement. Tommelfingerreglen for den slags fester siger 1.000,- per kuvert.

Kilde: Dknyt's aktindsigter i 15 kommuners festregnskaber

Per Clausen
@PerClausen3

Fint at universiteterne har fået en minister, som har forstået, at meget er vigtigere end at komme hurtigt igennem sin uddannelse.

Kommunalt spareoprør

Først var det overborgmester og nyerklæret rebel, Frank Jensen (S), der meddelte, at Københavns Kommune ikke har i sinde at finde de næste års pålagte besparelser. Nu vil to efternølere i hovedstaden lege med. Det er borgmestrene i henholdsvis Albertslund og Ballerup, Steen Christiansen (S) og Jesper Würtzen (S), der overfor DR hejser oprørsfanen mod regeringens såkaldte omprioriteringsbidrag, hvor alle danske kommuner skal finde besparelser i budgettet hvert år frem til 2019. I Ballerup anslår de næste års besparelse til at være 25 millioner kroner, og en enig kommunalbestyrelse har derfor besluttet sig for at tage fat i både KL og regeringen. KL vil nu tage rundt i landet og tage temperaturen på konsekvenserne i kommunerne, inden de igen sætter sig til bords med regeringen for at diskutere omprioriteringsbidraget/spareøvelsen.

kommunen
POLITIK FRA RØDDERNE

Udgiver: Kommunen A/S, Gammel Strand 50
DK-1202 København K

Ansv. redaktør: Claus G. Theilgaard
Administrationschef: Malene Mørkbak Bruun
Redaktion: red@kommunen.dk
Telefon 3334 6069

Redaktionschef: Benjamin Holst
Redaktionssekretær:
Johan Seidenfaden, Karen Dich

Journalister: Morten Munkholm, Knud Abildtrup, Ronja Pilgaard, Morten Uhrenholdt, Jonas Sloth Bach, Lærke Cecilie Lindegaard, Michael Kjærgård, Søren Engelbrecht, Daniel Christensen, Susanne Sayers, Per Vinther

Debat & Navne:
debatognavne@kommunen.dk

Avislayout:
Jakob Thuemoes

Korrektur og faktatjek:
Svend Kjems Hove

Foto: Scanpix, Polfoto, Colourbox

Salg & abonnement:
Lene Stenstrop, tlf. 4635 3343
lene@kommunen.dk

Årsabonnement: 2.575 kr.
www.kommunen.dk/abonnement

Annoncer:
Jørgen Scheel, tlf. 2392 4401
jørgen@kommunen.dk

Henrik Eskelund, tlf. 33346062
henrik@kommunen.dk

Læsertal: 34.000 (Index Danmark/Gallup 4. kvartal 2014 + 1. kvartal 2015)

Tryk:
JYPA/OTM

Kommunen udgives på et kritisk og uvildigt journalistisk grundlag. Målgruppe: Politikere og embedsmænd i kommuner, regioner og staten samt den kommunale verdens mange interessenter og leverandører.

Udgives i samarbejde med *dknyt.dk*.

kommunen
AGORA
DKNYT

Mødekaffen kan være sprøjtet med gift

Giftige sprøjtemidler kan delvis undgås gennem køb af certificeret kaffe, men når danske regioner køber ind til landets hospitaler, er under én procent af kaffen certificeret. Leverandør efterspørger større social ansvarlighed hos offentlige indkøbere.

arbejdsvilkår

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

I Brasilien er det tilladt for kaffeplantager at sprøjte kaffe med ekstremt giftige og sygdomsfremkaldende pesticider, som er forbudt i Danmark og EU. Flere af pesticiderne er så giftige, at man kan dø af at få dem på huden. Den kaffe er ifølge en ny undersøgelse sandsynligvis landet på regionernes kaffeborde.

Der findes en række mærkningsordninger, som stiller krav om at styre udenom visse eller alle farlige pesticider, for eksempel økologi- og UTZ-mærkningsordningerne. Men det er langtfra altid, at det offentlige Danmark kræver af sine leverandører, at de leverer kaffe, der er certificeret.

En ny undersøgelse fra researchcentret Danwatch viser, at kun 1 procent af den kaffe, regionerne køber, er certificeret, og dermed er der langt større risiko for, at kaffen er sprøjtet med farlige pesticider af arbejdere uden beskyttelsesudstyr.

Indkøbschef i Region Syddanmark, Annette Bjørn, som har stået for regionernes fællesindkøb af kaffe fra BKI foods, slår fast, at regionerne ikke synes, det er OK at købe kaffe produceret af arbejdere, der påfører pesticider, som er ulovlige i EU og Danmark, uden lovpligtigt beskyttelsesudstyr.

Hun vil nu tage kontakt til BKI for at høre, hvordan BKI foods følger op på, at de krav, de opstiller i deres etiske retningslinjer, rent faktisk bliver overholdt af deres leverandører.

- Vi vil sikre, at de lever op til de krav, vi stiller, ved at tage en snak med dem om, hvordan de griber det an, siger Annette Bjørn til Danwatch.

Danske kommuner og regioner køber hvert år kaffe for utocifrede millionbeløb. Danwatch har gennemgået alle offentlige udbud af kaffe fra januar 2012 til marts 2015 over en værdi af 500.000 kr. Udbuddene omfatter 37 danske kommuner, samtlige regioner og en lang række andre offentlige institutioner.

Den største enkeltstående offentlige kontrakt på indkøb af kaffe er regionernes aftale med BKI foods, der i perioden fra 2014 til 2017 har en anslået værdi på 45 millioner kroner. Kaffen fra BKI foods bliver blandt andet drukket på danske sygehuse som for eksempel Rigshospitalet og Odense Universitetshospital.

Bevægelse på vej

På trods af, at regionerne ikke ønsker at købe kaffe produceret af arbejdere, der påfører farlige pesticider uden beskyttelsesudstyr, er kun en forsvindende lille del af den kaffe, regionerne køber, certificeret.

Et kontraktbilag fra Danske Regioner, som Danwatch har fået aktindsigt i, viser således, at certificeret kaffe ifølge regionernes eget estimat forventes at udgøre 1,6 ton ud af i alt 282 ton kaffe - altså mindre end én procent - af de samlede kaffeleverancer til regionerne fra BKI foods over den treårige periode 2012-2015.

Regionsindkøbschef Annette Bjørn oplyser, at estimatet er baseret på den mængde certificeret kaffe, som regionerne hidtil har købt.

- Det kan godt være, at det ikke ser ud af så meget - det, vi har købt, siger Annette Bjørn.

Hun slår dog fast, at regionerne indenfor rammeaftalen har mulighed for fremadrettet at købe mere certificeret kaffe, end de hidtil har gjort, og hun mener også, at det vil komme til at ske.

- Jeg tror, at vi kommer til at se en bevægelse, hvor vores forbrug vil ændre sig henover tid med fokus på mere certificeret kaffe, siger hun og nævner, at to af de fem regioner nu er gået med i Partnerskab for offentlige grønne indkøb, som vil stille krav til indkøbet af fødevarer - herunder kaffe.

Certificering koster

I kontrakten med regionerne, som Danwatch har fået aktindsigt i, forpligter BKI foods sig til, at både de og deres underleverandører skal overholde nationale og internationale love og regler vedrørende menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder, herunder den internationale arbejdsorganisations (ILO) deklaration om arbejdstagerrettigheder, som også indeholder en konvention, der garanterer arbejderne retten til et sikkert og sundt arbejdsmiljø.

- Naturligvis har vi en stor interesse i, at der er nogle ordentlige arbejdsforhold for de her medarbejdere. Vi har ikke modtaget kaffe fra de plantager, som Danwatch har undersøgt, så vi mener egentlig, vi har vores på det tørre, når vi handler med kaffe, lyder det fra Poul Zacho, som er direktør i BKI foods.

"Ved at vælge certificeret kaffe får man jo ikke bare en bedre kaffe. Man får også et ekstra kontrolorgan, som skal sikre, at kaffen er produceret under ordentlige forhold. Der er cirka 300.000 kaffebønder i det område, vi taler om her, og selvom vi har en meget effektiv kontrol selv, er det ikke fysisk muligt at nå ud til alle for at holde øje med deres arbejdsmetoder."

Lars Aaen, kommunikationschef hos Peter Larsen Kaffe

Han understreger, at med en kvart million kaffeplantager er det umuligt at have overblik over alle plantager.

- Man kan diskutere certificering. Giver det en større reel sikkerhed at vide, præcis hvilken farm kaffen kommer fra? Men køber man økologisk kaffe, vil man jo helt sikkert undgå, at medarbejderne skal ud at sprøjte. Vi kan da godt anbefale, at man skifter over til certificeret kaffe. Det kan vi godt levere. Men så kommer der også et økonomisk aspekt, regionerne skal forholde sig til.

Leverandør: Stil krav

Peter Larsen Kaffe har i perioden 2012-2016 leveret kaffe til 16 danske kommuner - og altså ikke til regionerne. Her vil man ikke garantere, at deres varer er 100 procent fri for kaffe, der er dyrket under kritisable forhold og med farlige pesticider. Men ifølge Lars Aaen, kommunikationschef hos Peter Larsen Kaffe, gør leverandøren alt, hvad der er muligt, for at sikre, at kaffen produceres under ordentlige vilkår.

Derfor opfordrer leverandøren offentlige myndigheder, kommuner og regioner til at vælge certificeret kaffe og i bedste fald økologisk.

- Ved at vælge certificeret kaffe får man jo ikke bare en bedre kaffe. Man får også et ekstra kontrolorgan, som skal sikre, at kaffen er produceret under ordentlige forhold. Der er cirka 300.000 kaffebønder i det område, vi taler om her, og selvom vi har en meget effektiv kontrol selv, er det ikke fysisk muligt at nå ud til alle for at holde øje med deres arbejdsmetoder. Vi laver nogle retningslinjer baseret på ILO's konventioner og national lovgivning, som vi følger, og som alle vores samarbejdspartnere skriver under på, siger Lars Aaen.

Men hidtil har det været svært at få offentlige myndigheder overbevist om, at de skal vælge certificeret kaffe, oplyser Peter Larsen Kaffe.

Læs mere på side 10-11

leder

KL ved en skillevej

Hvordan ville verden se ud, hvis borgmestrene havde magten? Der var plads til de store tanker ved KL's topmøde i Aalborg sidste år, da den amerikanske politolog Benjamin Barber holdt oplæg om sin idé om et verdensomspændende borgmester-parlament. Fire måneder senere lå der en ny økonomiaftale med et omprioriteringsbidrag, der hvert år vil tvinge kommunerne til at starte økonomiforhandlingerne med minus 2,4 milliarder på kontoen frem for nul.

Det er et anderledes presset KL, der torsdag afholder Kommunalpolitisk Topmøde i Aalborg, for mens der fortsat forhandles om landspolitiske toparts- og trepartsløsninger på flygtningesituationen, så skal der om et par måneder tages hul på det, som KL's formandskab selv kalder et 'historisk hårdt og usædvanligt' økonomislagsmål med regeringen.

Mere indflydelse

Forud for topmødet har det på Enhedslistens initiativ, været diskuteret i byrådssale flere steder i landet, om man skulle opfordre KL til ikke at indgå en aftale om minusvækst (læs mere side 4 og klumme af Rune Lund på side 18). I stedet er det endt med en opfordring til, at KL fortsætter sine anstrengelser for at undgå minusvækst. Men signalet er klart efter sidste års forhandlingsforløb: Det kommunale bagland vil have mere indsigt og medindflydelse fra start til slut i processen, så man bedre kan forstå, hvorfor økonomiaftalen til sommer ser ud, som den gør. Og belært af, hvordan sidste års fusionsplaner på topmødet endte med et stort nederlag til ledelsen, vil der blive lyttet nøje til, hvordan debatten forløber torsdag på årets topmøde. Hvor er det, utilfredsheden er størst? Og hvordan kan det håndteres?

"Det er nu, KL's båd begynder at vippe gevaldigt tæt på vandspejlet; med få forkerte bevægelser vil den begynde at tage vand ind, og så vil et par af de lette passagerer måske begynde at forlade skuden, hvorefter de tunge får sværere ved at holde balancen."

Dikteret økonomi

Helt konkret er det den første passage i sidste års aftale, der har vakt furore. Den fortæller, at regeringen 'har tilkendegivet', at der skal laves et omprioriteringsbidrag - det var altså ikke noget, som KL var med på at aftale, men som regeringen dikterede, og som så blev en del af aftalen. Det er den måde, Claus Hjort Frederiksen (V) driver kommunal finanspolitik på - ved diktat. Og det er den slags diktater, som KL skal forsøge at forhindre til sommer, men som hurtigt kan blive til virkelighed igen.

Regeringen har allerede i finansloven tilkendegivet, at kommunernes anlægsudgifter skal skæres relativt kraftigt i de kommende år. Derudover kommer der det fortsat uløste finansieringspørgsmål om flygtningeudgifterne og et større slagsmål om, hvor mange penge Folketinget kan få lov til at omprioritere tilbage til kommunerne eller selv få lov at bruge ved efterårets finanslov.

KL må omprioritere

Det er nu, KL's båd begynder at vippe gevaldigt tæt på vandspejlet; med få forkerte bevægelser vil den begynde at tage vand ind, og så vil et par af de lette passagerer måske begynde at forlade skuden, hvorefter de tunge får sværere ved at holde balancen.

Medlemmerne kan ligesom i enhver fagforening med rette spørge, om det overhovedet giver mening at betale kontingent, hvis ens overenskomst år efter år bliver forringet. Det gjorde de allerede i Lyngby-Taarbæk i efteråret, men fandt frem til, at der ikke som på arbejdsmarkedet var nogen fordele ved at køre på frihjul. Det er endnu det eneste konkrete forsøg på internt oprør, siden Peter Brixtofte i år 2000 var ude i et frihedsoprør efter KL's rørende enighed med Finansministeriet om sale and lease back-ordninger.

Nuværende KL-kaptajn Martin Damm opfordrer til, at kommunerne specielt i år må sørge for at holde sammen og også se på de andres behov - ikke kun ens egne. Samtidig vil der fra KL's side blive afholdt flere regionale dialogmøder om økonomiforhandlingerne, der giver mulighed for at følge bedre med. Og så vil KL efter et overskud på 11,3 millioner kroner i 2015 nu også selv tage sin del af omprioriteringsbidraget, så kommunernes kontingent vil falde med en procent årlig fra næste år. Sidste års drømme om mere decentral magt og indflydelse er gemt væk for en stund.

- Redaktionen

Minusvækst til debat på KL-topmøde

Birgitte S. Hansen (S), borgmester i Frederikshavn, vil hellere give KL's bestyrelse 'rygstød' end et bundet mandat ved forårets økonomiforhandlinger. Foto: Lasse Kofod / Polfoto

KL's forhandlere skal vide, at de har bred opbakning til at gå imod omprioriteringsbidraget ved forårets økonomiforhandlinger. Det er intentionen med et forslag fra Frederikshavn Kommune, der kan skabe heftig debat ved torsdagens KL-topmøde.

topmøde

Af Morten Munkholm
munkholm@kommunen.dk

To forhandlere, der skal stå fast.

KL-formand Martin Damm (V) og den nye næstformand Jacob Bundsgaard (S) vil til det kommunale topmøde torsdag få en klar melding om, hvordan de bør agere i de kommende økonomiforhandlinger med finansministeren.

På delegeretdagsordenen for topmødet skal der nemlig tages stilling til et forslag fra Frederikshavn Kommune, der vil bakke 'KL's bestyrelse op i dens fortsatte anstrengelser for at opnå en økonomiaftale for 2017, der ikke påfører kommunerne minusvækst'.

- Det er ment som opbakning. En fortsættelse af den linje, der har været - at vi er nødt til at opbygge momentum og fastholde en debat om omprioriteringsbidraget, så det ikke bare bliver trukket ned over hovedet på os, forklarer borgmester Birgit S. Hansen (S) fra Frederikshavn Kommune.

Her blev forslaget i januar fremsat af Enhedslisten, men det startede ud med en noget anderledes formulering om, at man skulle opfordre 'KL's bestyrelse til ikke at indgå en aftale om kommunernes økonomi, som indeholder kommunal minusvækst'.

Det blev så ændret i byrådet til at bakke op om bestyrelsens anstrengelser for at undgå det.

- Vi havde en god diskussion i byrådet om, at vi ikke ønsker at gå ind og give KL's forhandlere et bundet mandat til økonomiforhandlingerne. Det er ikke en god måde at gøre det på - vi vil hellere give et rygstød til vores formandskab, hvor vi viser, at vi bakker op om linjen, siger Birgit S. Hansen.

EL-forslag

Enhedslistens byrødder har flere steder i landet forsøgt sig med at få forslaget vedtaget, men først i Frederikshavn lykkedes det at finde flertal for det. I både Køge, Holbæk, Rebild og Hjørring har de således stemt forslaget ned, mens de i Roskilde Kommune har valgt at bakke op om formuleringen fra Frederikshavn.

- Det er vigtigt, at kommunerne forholder sig til økonomiaftalen, så det ikke bare er KL's bestyrelse, der diskuterer det. Vi skal vise, at der er fuld opbakning fra baglandet til at kæmpe imod omprioriteringsbidraget. Det er et tyveri fra både velfærden og det kommunale selvstyre, siger Jesper Kiel, som er Enhedslistens medlem af KL's bestyrelse.

Han mener, at debatten bør foregå så åbent som muligt, fordi der efter sidste års aftale kom en del intern debat om KL-toppens rolle ved forhandlingsbordet. Havde man accepteret omprioriteringsbidraget eller ej?

- KL får et medansvar for det omprioriteringstyveri, som regeringen er i gang med, hvis vi godkender en aftale, hvor omprioriteringsbidraget indgår. Derfor skal vi sige, at det kan vi ikke være med til, siger Jesper Kiel.

Åben debat

Tirsdag inden topmødet i Aalborg holder KL's bestyrelse møde i København, hvor de vil blive mødt af en demonstration fra fagforeningssammenslutningen 'VelfærdsallianceDK'.

Ifølge Jesper Kiel er det vigtigt for KL's eksistensberettigelse, at man ikke går med til, at Folketinget fortsat kan prioritere på deres vegne.

- Hvis man gerne vil have omprioriteret penge til ældreområdet, så kan man jo foreslå det i sin egen kommune fremfor at bestemme det fra centralt hold - det piller jo hele det demokratiske aspekt ud af kommunerne, siger han.

I Frederikshavn Kommune er økonomien særlig stram, og Birgit S. Hansen kritiserer derfor, at hun med omprioriteringsbidraget nu skal gætte sig til, hvor mange penge de har til velfærd i årene frem.

- Debatten skulle gerne vise regeringen og Folketinget, at det altså ikke bare er Martin Damm og Jacob Bundsgaard, der er optaget af omprioriteringsbidraget. Det er vi rigtig mange borgmestre og politikere på tværs af partier landet over, der er, fortæller hun.

Diskussionen vil dog også vise, om der overhovedet er så stor enighed i KL, som forslagsstillerne håber.

- Man kan jo ikke skjule, at der foregår en debat rundtom i partierne og byrådene. Det skal være en åben debat, som ikke bare foregår bag lukkede døre i KL's bestyrelse. Den vedrører sådan set alle kommuner, og derfor har den også bedst af at blive taget åbent i fællesskab, siger Jesper Kiel.

Her har de stemt om minusvækst-forslaget:

- **Frederikshavn:** 19 (S, SF, EL og DF) stemte for, 10 imod
- **Rebild:** 9 (S, SF, EL og lokalliste) stemte for, 16 imod
- **Hjørring:** 2 (EL og SF) stemte for, 28 imod
- **Køge:** 9 (S og EL) stemte for, 17 imod
- **Holbæk:** 10 (S, EL og løsgænger) stemte for, 20 imod
- **Roskilde:** Alle undtagen Venstre støttede forslaget

> **"Hvis man gerne vil have omprioriteret penge til ældreområdet, så kan man jo foreslå det i sin egen kommune fremfor at bestemme det fra centralt hold - det piller jo hele det demokratiske aspekt ud af kommunerne."**
>
> **Jesper Kiel (EL), medlem af KL's bestyrelse**

Sådan skaffer I kvindelige kommunalpolitikere

strategi

Maria Steno er kommunikationsrådgiver og partner i Geelmuyden Kiese og kommunalpolitiker (Lokallisten) i Rudersdal.

I dag er mindre end hver tredje kommunalpolitiker kvinde, og sådan har det været i snart 20 år. Ved sidste kommunalvalg faldt antallet af kvindelige lokalpolitikere ligefrem.

Heldigvis ser det bedre ud i Folketinget, hvor cirka 40 procent af de folkevalgte er kvinder. I Danmark har vi derfor - modsat de fleste andre lande - flere kvinder i parlamentet end i kommunerne.

Kvinders tredje job

Den store andel af erhvervsaktive kvinder herhjemme betyder, at det kun er få kvinder, der kan finde tid til et fritidsjob som kommunalpolitiker. Danske kvinder løser nemlig de fleste opgaver i hjemmet. Kvinderne bruger typisk en time mere om dagen end mændene på husligt arbejde. Kommunalpolitik bliver derfor reelt kvindernes tredje job i Danmark.

Andelen af kvinder i kommunalpolitik hænger altså tæt sammen med den øvrige ligestillingsdebat. Hvis vi skal gøre os forhåbninger om at få flere kvinder til overhovedet at overveje at stille op, er det måske en god idé at starte med at se på de erfaringer, kvinder med mange arbejdstimer udenfor hjemmet har gjort sig i andre sammenhænge. Og her går tre temaer igen: netværk, planlægning og opbakning. Lad os derfor starte med at se på, hvad kommunerne så kan gøre for at understøtte disse faktorer allerede inden næste kommunalvalg.

Kvinder tiltrækker kvinder

"Der findes et særligt sted i helvede for kvinder, der ikke hjælper hinanden," siger USA's tidligere udenrigsminister Madeleine Albright. Og kvinder er faktisk mere tilbøjelige til at hjælpe hinanden og til at søge kontakt med hinanden - særlig i situationer, hvor kvinder er i mindretal. For eksempel er der utallige erhvervsnetværk kun for kvinder, og i store forsamlinger med flertal af mænd vil de få kvinder, som er til stede, ofte søge hinandens selskab. For kvinder identificerer sig typisk med andre kvinder. Så jo flere kvinder, der allerede er indvalgt i kommunalbestyrelsen, jo flere kvinder vil de have kontakt til i lokalområdet. Men andre end kvinder i kommunalbestyrelsen kan også være en god indgang. I kan for eksempel bede kvinder i partiforeningerne eller i jeres private netværk hjælpe med at identificere og tage kontakt til mulige kvindelige kandidater. Eller I kan vælge at se det som en kollektiv udfordring i kommunen og spørge kvindelige politikere fra andre partier i kommunen, om de kender kvinder, som er mulige kandidater for jeres parti. Og hvis I oplever andre kvindelige politikere, som er nervøse for konkurrencen og ikke vil hjælpe jer med at skaffe flere kvindelige kandidater ... ja, så ved I nok, hvor de havner.

Når I har identificeret mulige kvindelige kandidater og taget kontakt til dem, så planlæg på en måde, så det er nemmere at skabe balance mellem arbejdsliv, familieliv og kommunalpolitik. Det vil sige: Læg møder i arbejdstiden, efter børnenes spise-/sengetider eller overvej kortere møder via telefon og Skype. Det gælder både udvalgs- og kommunalbestyrelsesmøderne, men også borgermøder, møder i foreninger og kommunale selskaber samt i partiforeninger. I kan for eksempel aftale klare spilleregler for jeres arbejdsproces og møder i kommunalbestyrelsen. Det kan være regler om, at der ikke må være mere end 1 kommunalt aftenmøde per uge - så der også er plads til foreningsmøderne. Eller I kan beslutte, at kommunale indvielser og receptioner altid afholdes på bestemte tidspunkter og dage, så kvinderne kan planlægge i god tid. Det er også en god idé, at der altid afsættes en weekend til mødeforberedelse. Eller I kan arbejde med en form for flekstid og droppe "plejer-mentaliteten" i mødeplanlægningen. Jeg har for eksempel været med til at rykke det faste udvalgsmøde en halv time gennem et arbejdsår, da en (mandlig) kollegas ægtefælle ellers ikke kunne nå hjem fra arbejde og overtage børnene. Og alle gruppemøder holder vi, efter mine børn er lagt i seng.

Bak op - også om resten af familien

For hvis der skal flere kvinder i kommunalpolitik, kræver det opbakning - også på hjemmefronten. Kvinder med mange arbejdstimer fremhæver næsten altid deres samlever/ægtefælle som en væsentlig forudsætning for, at deres hverdag overhovedet hænger sammen. Så det gælder om at overbevise både ægtemand og familie om, at kommunalpolitik er en god idé. For beslutningen om at gå ind i politik vil påvirke hele familien - både på grund af de ekstra arbejdstimer, men også på grund af den opmærksomhed og kritik, der automatisk følger med. Så hjælp med at afstemme forventningerne og inviter familien med i valgkampen og senere arbejdet i kommunalbestyrelsen. Involver familierne og husk at sige tak en gang imellem. Det er for eksempel godt, når ægtefæller og kærester inviteres med til en middag med kommunen. Men vi kan sagtens gøre endnu mere; hvad med, at vi også inviterer politikernes børn ind på rådhuset? Alle mine børn har været med til udvalgsmøder under min barselsorlov fra arbejdet, min ældste datter har været med til KL's sociale topmøde, min yngste datter kom med på studietur til London, og min søn har også været med i kommunalbestyrelsen og set mors arbejde. Det håber jeg også er naturligt og velkomment i jeres kommune. Og jeg håber, at I vil bakke op om at få flere kvinder valgt til kommunalbestyrelserne i 2017. Jeg giver gerne min erfaring videre, men det er jeres ansvar.

"Hvis der skal flere kvinder i kommunalpolitik, kræver det opbakning - også på hjemmefronten."

» **Kommenter klummen på www.kommunen.dk**

Delebyer.dk

– din indgang til deleøkonomi i det offentlige

På *Kommunen* mener vi, at deleøkonomien kommer til at ændre vores verden lige så radikalt, som internettet gjorde det i 1990'erne. Derfor lancerer vi nu **delebyer.dk**, hvor kommuner og borgere kan få nyheder om den seneste udvikling og de største tendenser indenfor deleøkonomi.

Skriv dig op i dag til vores gratis ugentlige nyhedsbrev på www.delebyer.dk, hvor du også kan oprette en profil og knytte kontakt til andre interesserede og give din mening til kende.

Mød andre med interesse i deleøkonomi

Kommenter andre brugeres ideer og tilføj dine egne

Følg udviklingen med det gratis nyhedsbrev

Fyn kan klemmes af Femern

Tunnelen truer med at dele Danmark i to korridorer, der efterlader Fyn i et vakuum, mener flere fynske borgmestre. Bedre infrastruktur og gratis Storebæltsforbindelse kan løse problemet.

location

Jonas Sloth Bach
jonas@kommunen.dk

Det er nemt at se på et danmarkskort: En fast forbindelse på tværs af Femern Bælt vil gøre turen over Fyn overflødig for alle, der skal fra København eller Stockholm til Hamborg eller Berlin. Derfor vil Fyn med Femern-forbindelsen miste noget af den trafik, der er med til at holde gang i det lokale erhvervsliv.

Sådan lyder meldingen i hvert fald fra flere af øens borgmestre i en rundringning.

En af de borgmestre, der frygter Femern-forbindelsens konsekvenser, er Søren Steen Andersen (V) fra Assens. Han mener, at det vil skade både bosætning og erhvervsliv, hvis trafikken over Fyn som ventet bliver reduceret.

- Trafikken over Fyn cementerer øens position som et centralt sted i Danmark, men fremover får vi to korridorer med E45 og E47, og Fyn kommer i klemme. Vi har brug for et Danmark, der ikke er splittet i to lodrette søjler med E45 og E47. Vi har brug for et Danmark, der er bundet sammen, siger han. Derfor er han også ærgerlig over, at den danske stat har tænkt sig at poste så mange penge i projektet.

- I det store billede er det meget, meget generøst, at vi påtager os stort set hele den økonomiske risiko ved at binde Sverige og Tyskland sammen, og det har meget større interesse for tyskere og svenskere end for danskere, siger Søren Steen Andersen.

”I det store billede er det meget, meget generøst, at vi påtager os stort set hele den økonomiske risiko ved at binde Sverige og Tyskland sammen, og det har meget større interesse for tyskere og svenskere end for danskere.”
Søren Steen Andersen (V), borgmester i Assens

Behov for bedre forbindelser

I nabokommunen Svendborg er borgmesterkollegaen og partifællen Lars Erik Hornemann mere positivt stemt. Grundlæggende er Femern-forbindelsen en fornuftig investering for Danmark, og Fyn kan også få noget ud af den, mener han.

- Traditionelt har Lolland og Langeland vendt ryggen mod hinanden, men Femern kan give en positiv effekt for Fyn, hvis vi formår at komme med og arbejde tættere sammen, siger Lars Erik Hornemann, der peger på, at transportmulighederne fra Tyskland til Fyn jo også bliver bedre med forbindelsen. Og både turismen og erhvervslivet vil nyde godt af at binde de to regioner tættere sammen.

Men der er behov for investeringer i infrastrukturen på Fyn, hvis øen skal kunne få del i de positive konsekvenser. Færgetiden fra Spodsbjerg til Tårs skal halveres, og rute 9 skal forbedres, mener borgmesteren. Det vil styrke væksten i udkantsområderne og samtidig være med til at tjene Femern hurtigere ind, fordi der kommer mere trafik, hvis fynboernes adgang forbedres.

Der ligger et kæmpe potentiale i Femern, men det kræver, at den tilsluttende infrastruktur i Danmark opgraderes, hvis det skal udnyttes fuldt ud, siger Lars Erik Hornemann.

18 kilometer malkeko

Begge borgmestre er enige om én afgørende forudsætning for at sikre, at Fyn ikke kommer i klemme: Taksterne for at komme over Storebælt skal sættes ned. Om det sker, er de dog langtfra overbeviste om.

- Jeg frygter, at Storebæltsbroen vil blive brugt som malkeko for at holde økonomien oppe på Femern, siger Søren Steen Andersen, mens Lars Erik Hornemann kræver garantier fra Christiansborg.

- Vi har brug for klare politiske tilsagn samt en reduktion af priserne på Storebælt, for ellers får vi ikke den effekt, som vi kunne få, siger han.

Og så kan Femern-forbindelsen ende med at blive en rigtig dårlig nyhed for fynboerne.

- Hvis der kommer en Femern-forbindelse, hvor økonomien er afhængig af indtægterne fra Storebæltsforbindelsen, så står vi igen og er med til at finansiere drift af infrastruktur andre steder i landet til ugunst for os selv. Det er dobbelt negativt, siger Søren Steen Andersen.

Mens enkelte lokale borgmestre frygter, at en Femern-forbindelse vil lede trafikken væk fra Fyn, frygter andre, at Storebæltsbroen vil blive en malkeko, der skal finansiere milliard-projektet.
Illustration: TRM

Om jazz, bare tæer og frihed

Først kom Bonderøven. En landmand fra Djursland, der på sin stort set selvforsynende gård laver alverdens redskaber i hånden og bøgetræ. Når han ikke laver koste eller snakker om sine dyr, går han og hans familie rundt og ligner en krydsning mellem en reklame for Lejre Forsøgscenter og en strikkeopskrift i ugebladet Hjemmet.

Bonderøven Frank og hans frilandsfamilie blev så enormt populær, at DR flyttede deres program fra DR2 til DR1. Folk kunne nemlig ikke få nok af det enkle, analoge og frie liv, de levede.

Senest er en ny (og endnu mere analog og fri) familie kommet på skærmen, nemlig en familie fra Fyn, der får enhver ordentlig Østerbro-familie til at bukke beundrende: Deres børn har nemlig aldrig spist sukker. De har ikke set tv, de har aldrig spillet computer, og for dem handler Apple mere om noget med nedfald end downloads.

Jeg tror, at grunden til, at de to programmer er så populære, beundrede og omdiskuterede, er, at Frank og fynboerne repræsenterer den ultimative frihed, som den ser ud for os andre. De får ingen mails, der er ingen, der ringer, og hvis de har en kalender, er det ikke en, der bipper.

For langt de flestes vedkommende bliver det ved beundringen, og så ender det i sidste ende med en konsensus om, at den grad af lykke og frihed ikke er mulig, når man har husleje, brilleabonnement og billån.

Det virker til at være en alment accepteret opfattelse, at frihed er så sjælden en ting, at man kun kan se den på tv.

Men jeg kan ikke andet end tænke på det absolut mest frie menneske, jeg har mødt, nemlig en nogle og fyrre-årig musiklærer på en musikskole på Øverødvej i Holte.

En alien i Holte

Da jeg første gang mødte min saxofonlærer Anders, var det nok første gang, jeg talte med en langhåret mand. Og så spillede han saxofon, hvilket sagtens kunne have været eksotisk nok til én dag. Men det, der slog mig mest, var, at han åbenlyst syntes, det var fantastisk at spille saxofon. Jeg tror aldrig før - og sjældent siden - jeg havde set nogen være så optændt af noget.

Og det smittede af. Jeg blev ret hurtigt god til saxofon. Mest fordi jeg gerne ville have Anders' accept.

Jeg ville gerne have, han syntes, jeg var god, fordi jeg ville gerne have, at han syntes om mig, så han ville fortælle mere om den helt afsindige verden, han kom fra. En verden, der var fuldstændig anderledes end alt, hvad jeg nogensinde havde kendt til.

Det var en verden af jazz. En verden, hvor musikken lød anderledes og mere intenst, og hvor selv tirsdage på Øverødvej kunne være fantastiske og give energi nok til resten af ugen. Ja, selv tirsdagene blev sublime, den før så dumme og selvundskyldende dag blev snart min uges højdepunkt, udkonkurrerede hurtigt søndage og fredage (hvor vi ellers fik pizza derhjemme).

I starten troede jeg, han inderst inde ikke brød sig om at undervise. At det var et nødvendigt onde for at kunne få det hele til at løbe rundt, men det viste sig hurtigt, at han rent faktisk godt kunne lide det. Så længe han bare kunne få lov til at spille saxofon.

Anders dukkede en dag op med en aflang kasse viklet ind i håndklæder under armen. Han begyndte allerede på lang afstand at fortælle mig, at den aflange kasse indeholdt en sopransaxofon, han havde købt i Berlin. Den havde ligget på et loft i Tyskland siden sidst i 20'erne, og nu var den Anders', og han snakkede og snakkede om jazz i 20'erne, om swing og om tweedbukser, hvilke han havde været ude at købe for at matche sin nye saxofon.

En anden gang fortalte han om Thelonious Monk, der spillede alle de forkerte toner på den rigtige måde. At Monk kun kunne spille, som han gjorde, fordi han kunne spille perfekt, men valgte ikke at gøre det. En anden dag fortalte han om Allen Ginsberg og om, at min lektie til næste saxofontime var at gå på biblioteket og låne digtsamlingen 'Howl'.

ILLUSTRATION: IB KJELDSMARK

"Umiddelbart var han en kommunalt ansat musiklærer i starten af fyrrerne, der levede af at undervise forkælede nordsjællandske teenagere som mig selv, men for mig var han den vildeste jazz-freak-hippie-guru på en flyvende motorcykel fra Mars."

Af Morten Reimar

Journalist på Euroman og forfatter til digtsamlingerne 'Teenage Jazz', '6 zoner fra City' og 'På Tirsdag'

Parker og piger

Hver weekend gik jeg ned i kælderen derhjemme og øvede for at kunne spille stadig mere indviklede bebop-numre med Charlie Parker (min og Anders' favorit). Mandag øvede jeg et par gange mere, og om tirsdagen spillede vi nummeret igennem, og bagefter fortalte Anders om Parker eller piger, mens vi røg smøger udad vinduet i det lokale, der lå øverst i bygningen og ifølge Anders' smag var mindst musikskoleagtigt, og jeg spurgte og spurgte om alt, hvad jeg overhovedet kunne komme på.

Jeg mener: Umiddelbart var han en kommunalt ansat musiklærer i starten af fyrrerne, der levede af at undervise forkælede nordsjællandske teenagere som mig selv, men for mig var han den vildeste jazz-freak-hippie-guru på en flyvende motorcykel fra Mars. Jeg ville vide alt, han vidste. Om jazz, om digte, damer, tweedbukser og livet.

Et par gange var jeg endda hjemme hos Anders, fordi han nogle dage ikke ville undervise på skolen, der var for institutionel til hans smag, og han boede i en hule lavet af nodeark, kludetæpper, idolplakater med Yusef Lateef, fotos af Anders på scenen på Jazzhouse, en allestedsnærværende kat, LP'er og instrumenter.

En dag fortalte Anders mig, at han var ved at skille sig af med sin lejlighed, fordi han ville flytte sammen med sin nye kæreste i et rækkehus i Brønshøj. Det fattede jeg ikke, men Anders var meget optaget af tanken om at have en lille have, han kunne gå og slå græs i.

Jeg drillede ham med det. Som for at han skulle indrømme, det bare var for sjov, og at han selvfølgelig ikke kunne finde på at drømme om at slå græs. For selvfølgelig kunne han ikke leve med den grad af frihed og have det overskud, jeg kendte ham på, når først han blev fanget af lån og have og Brønshøj. Men han mente det virkelig og havde været i Bauhaus for at kigge på parasoller. Jeg sagde, han var ved at blive borgerlig og kvalte sin frihed.

Og så sagde han, mens han sad og bladrede i 'The Real Book' efter en god blues og ikke engang kiggede op, det, der skulle blive det mest afgørende af alt det, han sagde til mig:

"Morten, man bliver ikke et mere frit menneske af at gå i bare tæer".

De lokale valutaer bliver flere og flere

Troen på et mere lokalt forankret og bæredygtigt økonomisk system har fået initiativtagere rundtom i Europa til at lancere nye betalingsmidler. I Bristol får borgmesteren nu sin løn udbetalt i Bristol Pounds.

Idé

Idéen er kort sagt at lave en klub af lokale forbrugere, der bruger deres penge hos lokale forhandlere, som handler hos lokale leverandører. Disse betaler lokal skat og bruger lokal arbejdskraft, og på den måde skaber man et lokalt økonomisk kredsløb.

Metode

Valutaen veksles oftest 1:1 med den nationale valuta, mens det koster et mindre gebyr at veksle tilbage, ligesom der typisk vil være et gebyr for forhandlerne, hvis de køber varer fra leverandører, der ikke er lokale. Det skaber et økonomisk incitament til at handle lokalt.

Svaghed

Hvis forhandlerne får en overvældende stor del af deres varer betalt med den lokale valuta, bliver de tvunget til at handle mere lokalt, og det kan i sidste ende betyde højere priser, som gør det svært for dem at konkurrere.

penge

Af Morten Munkholm
munkholm@kommunen.dk

De gør byen mere markant, berømt og bæredygtig, fordi det får folk til at handle mere lokalt. Bristols karismatiske borgmester George Ferguson var ikke i tvivl, da han i 2012 indtog rådhuset i den gamle vestengelske industriby: Han ville have hele sin borgmesterløn på godt en halv million kroner udbetalt i den lokale møntfod, Bristol Pound.

- Det er selvfølgelig forpligtende for mig, men jeg vil gerne tilskynde andre til at bruge Bristol Pounds. Og der er allerede sket det, at efter jeg meldte det ud, er flere lokale forretninger begyndt at bruge dem, fortalte han til ITV.

Siden er det strømmet ud med de lokale pengesedler, der bærer motiver lavet af lokale kunstnere, kan veksles én til én med det nationale britiske pund og bruges både med et sms- og app-betalingssystem rundtom i byen.

Bristol Pounds er en del af en international trend, hvor lokalsamfund forsøger at styrke den lokale sammenhængskraft med deres eget lokale betalingsmiddel.

I både Storbritannien, Tyskland, Frankrig, Holland og Østrig er man med EU-midler i ryggen begyndt at eksperimentere med de lokalpatriotiske 'community currencies', og herhjemme arbejder Alternativet på, at det også skal udforskes i en dansk kontekst.

- Vi vil gerne skabe vished om det lokale forbrug og skabe nærhed og ejerskab i lokalsamfundet. Vi har set, at der har kørt forsøg med de lokale økonomier flere steder i Europa, og det har oftest skabt en stærkere lokal sammenhængskraft, forklarer økonomiordfører Josephine Fock.

Lokal vækst

Med de lokale valutaer skaber man i teorien en lokal multiplikatoreffekt, hvor man så at sige isolerer en del af sin vækst indenfor et bestemt geografisk område fremfor at gavne de større nationale og multinationale selskaber. Samtidig har det lokale forbrug ofte en grøn profil, da varerne ikke skal transporteres så langt.

- Det passer godt ind i vores ønske om at tænke værdier på en anden facon, men det er bestemt ikke vores ønske at afskaffe kronen på nogen som helst måde. Den skal selvfølgelig fortsat fungere ved siden af, siger Josephine Fock.

Hun har stillet spørgsmål til både Finansministeriet og Skatteministeriet om, hvorvidt det vil være lovligt at lancere lokale valutaer herhjemme, og umiddelbart kan det godt lade sig gøre, så længe man husker at betale skat og systemet ikke vokser sig for stort. Det er nemlig Nationalbanken, der har eneret på at udstede penge i Danmark, ligesom Bank of England har det i Storbritannien. Men i Storbritannnien har man juridisk valgt at sidestille de lokale valutaer med vouchers, så der altså ikke er tale om penge, men derimod lokale gavekort, du handler med.

I Bristol har George Ferguson valgt at få sin borgmesterløn udbetalt i lokalvalutaen Bristol Pounds. Foto: Polfoto

- Selvom de lokale valutaer på en række områder kunne påvirke det britiske finansielle system, så udgør de på grund af deres størrelse i forhold til den samlede økonomi ingen risiko endnu, konkluderede en rapport fra Bank of England i 2013.

Alternativ værdi

Hvorvidt de lokale valutaer har vist sig som en succes, er svært at måle. Men flere rapporter fra den engelske tænketank New Economics Foundation peger i positiv

Krise vækker pioner-ånd på Djursland

En initiativgruppe vil indføre en supplerende lokal valuta på Djursland, der skal være med til at genskabe vækst og liv i regionen. *Kommunen* tog med til det første informationsmøde, hvor lokalpatriotismen blev vakt hos de fremmødte djurslændinge.

lokalvaluta

Af Søren Engelbrecht
soren@kommunen.dk

Undren. Antydningen af et grin. Ophobende spørgsmål, der ofte starter med: "Hvorfor?"

Det er den typiske reaktion fra folk, der hører om projekt DJURS - en komplementær valuta på Djursland. For det lyder umiddelbart som noget fra et fiktivt samfund på en folkeskole. Men efter den første undren kommer det reelle spørgsmål: "Hvad er ideen med det?"

Det er tirsdag aften lige midt i spisetid, og ideen skal for første gang præsenteres for borgerne på Djursland. Om det er tidspunktet eller ideens indhold, der betyder, at fremmødet ikke er overvældende kort før start, er svært at sige. De bange anelser ligger tungt i luften, og arrangørernes blikke mødes rundt i lokalet; er det en fiasko, før vi overhovedet er i gang?

Men ti minutter senere bliver der kollektivt åndet lettet op. Alle sæder er besat, da første taler går i gang. Doris Elisabeth Fischer, en socialpædagog, forfatter og ikke mindst djurslænding, er projektets lokale stemme. Hun agerer indpiskeren, der skal vække lokalpatriotismen hos medborgerne. Lige siden økonomen Axel Haufe, der nu også er med i initiativgruppen, forklarede konceptet for hende, har hun arbejdet på at gøre Djursland til den første landsdel med sin egen valuta.

Doris Elisabeth Fischer har tydeligvis sat sig grundigt ind i stoffet, og hver gang hun skæver over til Axel Haufe som for at blive bekræftet i nogle af de mere tekniske fakta, bliver hun mødt af et anerkendende nik. Hun fortæller de 40-45 fremmødte, hvordan DJURS kan modarbejde renters rente, hvor almindelige borgere betaler til de rige spekulanter, ruste de lokale virksomheder og genskabe en lokal identitet.

- Vi skal have noget, der skaber balance i udviklingen. Vi skal have et miljø, der blomstrer igen, og hvor vi kommer hinanden ved. Vi kan være de første, siger hun som hentydning til, at Djursland ikke er det eneste område i landet, der oplever faldende huspriser, affolkning og anden tilbagegang.

Stor interesse

Interessen er tidligt stor blandt publikum. Selvom det er blevet understreget, der vil være mulighed for spørgsmål til sidst, flyver hænderne i vejret, og hun kan ikke lade være med at besvare dem. Spørgsmålene er kritiske, undrende, oplysende, men ikke mindst engagerede. Ideen bliver taget seriøst, og nogle har allerede taget stilling, inden de mødte op.

- Det kan være med til at skabe konkrete resultater, der giver midler til forskellige tiltag - som dette - men også synlige bløde værdier. Og så kunne det blive noget, turisterne mærker, siger djurslændingen Ikki Knudsen til *Kommunen* i første pause. Hun har allerede besluttet sig for at deltage i det strategiske arbejde for at få det gennemført, for hun mener - ligesom Doris Elisabeth Fischer - at det kan være med til at genskabe visioner og en fælles identitet i den østjyske region.

"Som borger har man ikke fordel af at holde på den. Den lokale valuta fungerer kun her på Djursland, så derfor vil man forsøge at komme af med den før kronen."
Axel Haufe, økonom og initiativtager

"Vi skal have noget, der skaber balance i udviklingen. Vi skal have et miljø, der blomstrer igen, og hvor vi kommer hinanden ved. Vi kan være de første."
Doris Elisabeth Fischer, initiativtager

Ideen er mangfoldig, og det lægger alle initiativtagerne vægt på. Men lige nu, hvor befolkningen skal overbevises om, at en egen valuta er mere end en sjov idé, fortæller de først og fremmest historien om, at det kan være en vej væk fra det forkætrede Udkantsdanmark. Og inden mødet går i gang, understreger Axel Haufe overfor *Kommunen*, at det er den lokale ånd, der skal spilles på.

- Især i yderområderne er de ramt af, at man ikke kan få kredit til huskøb. Du vil ikke kunne købe et hus med lokalvalutaen - i hvert fald ikke i startfasen - men alle kan forholde sig til, at der er nogle problematikker i vores nuværende pengesystem, og hvis vi kan rette en lille smule på det, så vil folk måske også se en værdi i at betale med det, siger Axel Haufe, som blandt andet har en bachelor i Erhvervsøkonomi og Bæredygtighed.

Supplement til kronen

Men hvad er det så? Ud over at være et initiativ, der taler til en lokalpatriotisme i et område, der på mange måder mere er præget af afvikling end udvikling.

DJURS - som initiativtagerne kalder valutaen - skal fungere som et betalingsmiddel, der supplerer den danske krone. Den skal altså kunne bruges i butikker på Djursland, der vælger at gå med på ideen, og kursen vil altid være én til én med kronen.

Men hvad er så pointen, hvis butikker stadig skal tage imod kronen, og DJURS får samme værdi? Ifølge Axel Haufe er en af fordelene, at pengene vil cirkulere hurtigere.

- Som borger har man ikke fordel af at holde på den. Den lokale valuta fungerer kun her på Djursland, så derfor vil man forsøge at komme af med den før kronen, siger han og tilføjer, at der er eksempler på lokale valutaer i Europa, der cirkulerer to-fire gange hurtigere end den nationale.

Axel Haufe går på efter Doris Elisabeth Fischer. Han er økonomen, der skal supplere hendes første udredning og udfolde ideen på et mere overordnet plan: Hvordan det hænger sammen, hvilke økonomiske teorier der underbygger ideen, og hvor det er lykkedes. Mellem redegørelse og komplicerede grafer får han dog også indskudt appeller til lokalpatriotismen. Han nævner de virksomheder, der allerede er med på vognen, og forklarer, at det ligeledes kan involvere de helt små sidegesjæfter. Også ham manden, der supplerer indkomsten med salg af hjemmedyrkede kartofler.

Summer i området

Axel Haufe ved godt, at ideen kan virke skør. Han nævner selv, at BT tidligere på dagen havde skrevet en artikel om konceptet, hvor han ikke så megen seriøsitet i tekstens tone.

- Nu må vi finde ud af, om det her er galt eller genialt. Men det er selvfølgelig genialt, griner han en smule nervøst.

Og måske har han grund til at tro på sidstnævnte. Skal man tro Ikki Knudsen, så har ideen allerede spredt sig - i hvert fald i Grenaa ude på regionens østspids. Efter aftenens arrangement er hun kun blevet bekræftet i det, hun allerede havde hørt lidt om den seneste tid og snakket med flere om.

- Det summer rundt i byen, smiler hun.

Styrke

Forhandlerne oplever ofte en øget efterspørgsel fra folk, der vil være med i ordningen, og det gør det attraktivt. Samtidig kan der spares penge på transport og energiforbrug til at importere varer.

retning. Bank of England peger også på en vis øget velfærd, hvis priskonkurrencen ved lokale varer fremfor udenlandske bliver mere reel. Omvendt er der også en række mulige farer i form af falskmøntneri og i tilfælde af, at forhandlere bliver så låst fast i at sælge lokale varer, at de bliver for dyre at handle hos for forbrugerne.

Herhjemme har ideen faktisk tidligere været afprøvet på fristaden Christiania, hvor du fra 1971 til 2005 kunne betale med deres egne mønter, heriblandt møntfoden en fed - de fungerede dog i høj grad også som en slags souvenir.

Med nutidens mobile betalingssystemer er der imidlertid skabt nyt håb her i postkrisetiden om at lave et mere reelt lokaløkonomisk system, som i Bristol også indebærer en bank, hvor du kan oprette en konto i Bristol Pounds.

- Der er enormt meget snak om land/by-problematikken i de her år, og her forestiller jeg mig bestemt, at det vil kunne styrke landdistrikterne, siger Josephine Fock fra Alternativet, der også bakker op om det såkaldte Art Money-initiativ, hvor du betaler med kunst i stedet for penge.

En håndfuld af partiets medlemmer har betalt deres kontingent med kunst.

- Det giver os den værdi, at vi kan se på et smukt kunstværk. Det repræsenterer en reel værdi, som vi konverterer til et partimedlemskab hos os. Vi vil gerne synliggøre, at penge ikke er det eneste betalingsmiddel for os, forklarer økonomiordføreren.

To af kommunernes kaffeleverandører oplyser, at de ikke kan garantere, at den kaffe, de sælger til kommunerne, er fri for bønner plukket under slaverilignende forhold.
Foto: Danwatch

Kommuner risikerer at servere kaffe fra slaveplantager

Kaffe fra plantager med slaverilignende arbejdsforhold er blevet solgt via mellemhandlere, som forsyner leverandører til danske kommuner og regioner. Flere af kaffeleverandørerne kan ikke garantere, at deres kaffe er fri for bønner plukket under slaverilignende forhold, viser en ny rapport fra Danwatch.

indkøb

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Da de brasilianske myndigheder i 2010 lavede en razzia på en kaffeplantage, fandt de arbejdere, som plukkede kaffe uden det lovpligtige beskyttelsesudstyr. Rundtomkring stod der faldefærdige bygninger uden madrasser eller senge. Arbejderne sov på gulvet eller på kaffesække. Og ingen steder på plantagen var der adgang til drikkevand.

I stedet for løn havde de 17 arbejdere i månedsvis fået papirsedler, hvorpå der stod, hvad de havde tjent - et beløb langt under den brasilianske minimumsløn. Men samtidig oparbejder de gæld i en dagligvarebutik, hvor de købte mad på selve plantagen til en pris langt over, hvad de tjente om måneden.

Derudover fandt myndighederne arbejdere på ned til 14 år, selvom man skal være fyldt 16 år for at arbejde på plantagerne. Danwatch har i sommeren 2015 under kaffehøsten mødt flere kaffeplukkere, som fortæller, at de har arbejdet som kaffeplukkere, siden de var 7 år gamle.

I Danmark havde sådan en razzia nået tv-nyhederne, men i Brasilien sker lignende så ofte, at det ikke længere har nyhedsværdi. Kaffen sælges videre til mellemhandlere, der for eksempel leverer kaffe til Jacobs Douwe Egberts, der i Danmark hedder JDE Professional og er leverandør af kaffe i 20 kommuner.

Danske kommuner risikerer derfor at have købt kaffe fra brasilianske plantager, hvor arbejderne arbejder under det, der ifølge brasiliansk lov defineres som slaverilignende forhold. Det viser en undersøgelse, som researchcentret Danwatch står bag. I undersøgelsen har organisationen fulgt forsyningskæden for en række leverandører af kaffe, fra bønnerne plukkes på plantagerne og til de ender i kaffekopperne rundtom i Kommunedanmark.

Det sker, fordi flere af kaffeleverandørerne handler med mellemhandlere, som oplyser, at de har solgt kaffe fra plantager, hvor de brasilianske myndigheder har befriet arbejderne fra såkaldt slaverilignende arbejdsforhold. Det vil for eksempel sige gældsslaveri eller nedværdigende indkvarteringsforhold uden senge og manglende adgang til rent drikkevand.

To af kommunernes kaffeleverandører oplyser, at de ikke kan garantere, at den kaffe, de sælger til kommunerne, er fri for bønner plukket under slaverilignende forhold.

Danske kommuner og regioner køber hvert år kaffe for tocifrede millionbeløb. Langt størstedelen af de 37 danske kommuner og en lang række andre offentlige institutioner, som Danwatch har undersøgt, har udbudskontrakter med kaffeleverandørerne BKI foods, I.M. Frellsen, Peter Larsen Kaffe og JDE Professional.

Alle fire selskaber har købt kaffe fra en eller flere mellemhandlere, der har solgt kaffe fra plantager med slaverilignende arbejdsforhold. De tre brasilianske mellemhandlere, der er undersøgt, er Outspan Brasil Importação e Exportação Ltda (Outspan), Tristão Companhia de Comércio Exterior (Tristão) og Cooperativa Regional de Cafeicultores

Fra Brasilien til mødelokalet

Danwatch har gennemgået alle offentlige udbud af kaffe fra januar 2012 til marts 2015 over en værdi af 500.000 kroner. Udbuddene omfatter 37 danske kommuner, samtlige regioner og en lang række andre offentlige institutioner.

Danwatch er i besiddelse af mere end 15 fortrolige rapporter fra det brasilianske beskæftigelsesministerium, som beskriver konstateringer af slaverilignende forhold på brasilianske kaffeplantager.

Ofte kender kaffeleverandørerne ikke selv de plantager, som de køber kaffe fra. Danwatch har forsøgt at spore kaffens vej fra plantagerne med de slaverilignende forhold via kooperativer og mellemhandlere til de kaffeleverandører, der sælger kaffe til kommuner og regioner.

Mellemhandleren Outspan har leveret kaffe til alle de fire offentlige kaffeleverandører: BKI foods, I.M. Frellsen, Peter Larsen Kaffe og JDE, mens Tristão og Cooxupé har leveret kaffe til BKI foods og JDE Professionel.

» Læs hele undersøgelsen på www.danwatch.dk

Hvad er 'slaverilignende forhold'?

Det er ulovligt at udsætte en person for forhold, der er slaverilignende, herunder at udsætte en person for tvangsarbejde eller nedvær- digende arbejdsforhold og at begrænse en persons bevægelsesfrihed på grund af gæld til en arbejdsgiver eller til en agent, ifølge den brasilianske straffelovs artikel 149.

Betjente med automatvåben og skudsikre veste indleder et razzia på en kaffeplantage sammen med repræsentanter for beskæftigelsesministeriet.
Foto: Danwatch

Inspektører fra det brasilianske beskæftigelsesministerium afhører arbejderne om forholdene på plantagen.
Foto: Maurilo Clareto Costa

em Guaxupé (Cooxupé).

Alle tre bekræfter over for Danwatch at have handlet med kaffeplantager, hvor de brasilianske myndigheder har befriet arbejdere fra slaverilignende forhold.

Der er ingen garantier

JDE Professional (tidligere Merrild Professional/Merrild Coffee Systems), der mellem januar 2012 og marts 2015 har indgået kontrakter om at levere kaffe til over 20 danske kommuner, oplyser, at de kan have solgt kaffe fra plantager med slaverilignende forhold.

- Det er en lang og kompleks varekæde med anslået 260.000 kaffedyrkere, og trods vores bedste indsats er det muligt, at kaffe fra kaffeplantager i Brasilien med dårlige arbejdsforhold har fundet vej ind i vores varekæde, skriver JDE i et svar til Danwatch. JDE kan dermed ikke garantere, at selskabets kaffe er fri for bønner dyrket under slaverilignende arbejdsforhold:

- På grund af den måde, kaffe bliver handlet på, kan vi ikke garantere, at der ikke er nogen arbejdsrelaterede problemer på hver eneste kaffeplantage i Brasilien, som sælger kaffe til kooperativer, mellemhandlere og i sidste ende til os.

Et lignende svar kommer også fra Peter Larsen Kaffe, som har leveret kaffe til 16 danske kommuner i perioden 2012-2015, mens I.M. Frellsen, der 2012-2015 har leveret kaffe til 13 kommuner, oplyser, at de har udbedt sig en redegørelse fra Outspan, hvori mellemhandleren fortæller, at leverandøren ikke har modtaget råkaffe fra én specifik plantage, hvor der er opdaget slaverilignende forhold for arbejderne.

> **"Det er en lang og kompleks varekæde med anslået 260.000 kaffedyrkere, og trods vores bedste indsats er det muligt, at kaffe fra kaffeplantager i Brasilien med dårlige arbejdsforhold har fundet vej ind i vores varekæde."**
>
> **JDE Professionel i skriftligt svar til Danwatch**

Hos KL oplyser chefjurist Karsten Thystrup, at der ikke er noget lovgivningsmæssigt til hinder for, at kommunerne stiller krav om, at deres kaffe ikke må være produceret under slaverilignende forhold. KL har dog ingen holdning på området.

- Det er nogle beslutninger, kommunerne selv må træffe. Det går vi ikke ind og regulerer, siger Karsten Thystrup.

Regioner stiller krav

Modsat kommunerne stiller regionerne en række krav i deres fælles aftale med BKI foods om, at virksomheden skal overholde nationale og internationale love og regler vedrørende menneske- og arbejdstagerrettigheder.

"Dette indebærer blandt andet, at hverken leverandøren eller dennes eventuelle underleverandører må benytte konventionsstridig børne- og voksenarbejdskraft," hedder det i kontrakten mellem BKI foods og regionerne.

Alligevel er det ikke sikkert, at det er tilfældet. For BKI foods køber kaffe til regionerne fra tre mellemhandlere, som tidligere har solgt kaffe fra plantager, hvor de brasilianske myndigheder har fundet slaverilignende arbejdsforhold.

BKI foods oplyser, at de ikke kender navnene på de enkelte plantager, hvorfra deres kaffe til regionerne i sidste ende stammer. Men virksomheden køber sin kaffe fra mellemhandlere, som tidligere har handlet med kaffeplantager, hvor de brasilianske myndigheder har befriet arbejderne fra slaverilignende forhold.

Indkøbschef i Region Syddanmark Annette Bjørn er ansvarlig for regionernes fælles kaffeaftale med BKI foods. Hun fortæller, at regionen nu vil tage fat i leverandøren og få afklaret, om de har fået leveret kaffe fra nogle af de plantager, hvor brasilianske myndigheder har befriet arbejdere fra slaverilignende forhold, og hvor der er opdaget børnearbejde.

- Det er der jo ikke nogen, der kan være interesseret i. Vi stiller en række krav i vores udbudsmateriale, som netop har til hensigt at se på disse forhold, og vi tager også aktion, når der kommer sådan en henvendelse som den her. Så tager vi kontakt til vores leverandører for at afklare, om de har fået kaffe leveret fra nogle af de pågældende steder, siger hun.

Da BKI foods ikke har fået leveret kaffe fra de fire konkrete plantager med slaverilignende forhold, mener Annette Bjørn, at BKI foods har levet op til de krav, som regionerne stiller i kontrakten.

I fremtiden forventer hun dog, at der kommer til at ske en ændring i regionernes kaffeindkøb. Da det er en rammeaftale regionerne har indgået med BKI foods, har regionerne mulighed for at ændre forbruget af kaffe, så de for eksempel køber mere certificeret kaffe, hvor der stilles krav til arbejdsforhold og foreligger forskellige kontrol- og overvågningsmekanismer.

> **"Det er nogle beslutninger, kommunerne må træffe selv. Det går vi ikke ind og regulerer".**
>
> **Karsten Thystrup, chefjurist i KL**

Aftalen mellem BKI foods og regionerne er med en anslået værdi på 45 millioner kroner i perioden 2014-17 den største enkeltstående offentlige kaffekontrakt.

Hvem er bange for Frauke Petry?

Svaret er: millioner af tyskere og den tyske presse. Men er der grund til at frygte det højreorienterede Alternative für Deutschland, som Petry leder?

hadprædikant

Af Mathias Irminger Sonne, Berlin
red@kommunen.dk

Nej, hun har ikke slået Merkel af pinden som den mest omtalte og citerede person i Tyskland. Men hun er godt på vej deropad: Frauke Petry, den suverænt mest profilerede af de to ledere af Tysklands nationalkonservative parti AfD, der med godt 10 % tilslutning og tre forestående delstatsvalg måske kommer til at vende op og ned på tysk politik.

Hvis du stiller hende et spørgsmål selv i en større forsamling, kniber hun i reglen øjnene let sammen, mens hun kigger lige på dig. Efter et indledende "Schauen Sie mal" - prøv engang at se - viser den 40-årige kemiker ved hvert svar, at partiet har fundet en talskvinde med skarp analytisk sans og bred appel - og en udtalt evne til ukonkrete formuleringer.

Om hun kan lede og holde disciplinen i sit unge, indvandringskritiske parti og samtidig sortere dets åbenlyse højreekstremister fra, bliver et af største spørgsmål i tysk politik i år.

Grænseskud

Ved pressemødet i det intervåde Berlin er det umiddelbart svært at forstå, at den sympatiske kvinde for få uger siden var afbildet på forsiden af magasinet SPIEGEL i 1940'er-brune farver med den sønderbombede nazistiske Nürnberg-partikongreshal klippet ind i baggrunden. Med overskriften "Hadprædikanterne" har det forståeligt nok pustet til AfD-tilhængernes følelse af at blive hånet og marginaliseret i en politisk korrekt tysk presse.

Petry har ellers længe været anset for at være en balancekunstens mester, der retorisk og indholdsmæssigt kun går til kanten. Det billede krakelerede, da hun i et interview direkte medgav, at den tyske stat ikke bare må opgive Merkels åbne flygtningelinje og europæiske illusioner for i stedet at gennemføre massiv kontrol ved de tyske grænser. Om nødvendigt bør politiet følgelig også skyde på flygtninge, der prøver at trænge ind på tysk territorium.

Ved dagens møde mener Petry dog at "være færdig med at kommentere den udtalelse."

Lille folkeparti

Udtalelserne bragte splid i partitoppen, hvor Petry flere gange har været i skudlinjen for lignende soloudbrud. Men de førte ikke til vælgerflugt. Det antyder i sig selv et skred i partiet, der - anført af en række liberale økonomer - blev grundlagt som euroskeptisk parti i 2013. Efter en bitter fløjkrig sidste sommer forlod partilederen Bernd Lucke partiet, som han stemplede som et "monster", mens chefstrategen Hans-Olaf Henkel hovedrystende forlod partiet, der - blandt andet på grund af Petrys kontakt med Pegida-bevægelsen - var "ved at falde i afgrunden ude til højre".

Ifølge aktuelle meningsmålinger har meget få procent af den tyske befolkning tillid til, at AfD skulle have kompetencer til at ændre noget konkret ved for eksempel euro- og flygtningekrisen. Dette spænd mellem stor vælgertilslutning og ringe tillid til partiets evner antyder, at det stadig handler om et klassisk protestparti.

Frauke Petry taler her hellere om en "stigende parti- og statsskeptisk holdning", der især er udbredt i Østtyskland, men som "også er i rasende vækst i vest" som følge af den store koalition og dens krisepolitik.

- Det øger vælgermobiliteten. Men et ryk mod højre er noget, der blot tilskrives vores parti. Det kan ingen bevise, siger hun og advarer mod blindt at trække nazikortet mod anderledes tænkende.

- I Tyskland er der opstået et tiltagende intolerant klima - netop hos dem som ellers prædiker tolerance, siger hun og tilføjer med implicit henblik på flygtningekrisen, at der nærmere er sket et jordskred mod venstre i de etablerede partier.

- Vi er allerede et lille folkeparti - et tværsnit af befolkningen, mener hun.

Derfor sluger AfD ifølge lederen også nærmere stemmer fra CDU og det liberale FDP end fra NPD, der flirter med nynazistiske elementer og i årevis har stået foran et forbud.

- Det (NPD, red.) er ikke vores klientel; vi er ikke radikale nok for dem. Vores løsninger er ikke simple nok, siger Petry og betoner demonstrativt, at flygtningekrisen er "højkompleks".

Den svære distance

Den pointe sætter de fremmødte åbenlyst spørgsmålstegn ved. Forsimplede slagord som "stop for asyl-kaosset" har fået kommentatorer og politikere til at stemple AfD og Petry som åndelige brandstiftere bag overgreb på

> **"I Tyskland er der opstået et tiltagende intolerant klima - netop hos dem, som ellers prædiker tolerance."**

flygtninge som ved de seneste episoder i Petrys delstat Sachsen, hvor et kommende flygtningecenter brændte ned under jubel og en bus med skræmte flygtninge blev stoppet af cirka 100 lokale under taktfaste kampråb.

Petry såede her selv tvivl om, hvorvidt der var AfD-medlemmer blandt dem. En entydig fordømmelse af begivenhederne kan hun ikke få over sine læber. I stedet relativerer Petry det med flygtningenes delvise medskyld i form af "grimme bemærkninger" og "skråt op-fingre".

Mindre opsigtsvækkende er hun i sin analyse og forkastelse af Merkels åbne grænser og stadig mere diskutable insisteren på en europæisk løsning på flygtningekrisen i partnerskab med Tyrkiet - en linje, der med en anden ledende AfD-skikkelses ord har været "en gave for partiet".

At mere end halvdelen af tyskerne ikke tror på, at landet kan løfte byrden med de mange flygtninge, er for Petry her det tydeligste tegn på, at ikke bare CDU/CSU, men det tyske folk har vendt Merkel ryggen.

- Selv Sverige og Østrig gør det, som AfD har krævet i tre år nu, siger hun.

- Vores succes er et åbenlyst signal til de øvrige partier om, at de ikke kan fortsætte som hidtil.

Vokse i oppositionen

Hvis meningsmålingerne holder, bliver signalet tydeligt: Selvom Merkel ligger stabilt på forbundsplan, vil hundredetusinder af skuffede konservative give CDU en flygtningekrise-lussing ved de tre usædvanlig vigtige delstatsvalg den 13. marts. Det vil øge presset på Merkel - også selvom partiets spidskandidater i delstaterne demonstrativt undsiger Merkels linje i flygtningekrisen for ikke at tabe flere vælgere til højrefløjen.

Så længe både AfD og den yderste venstrefløj i form af Die Linke ikke anses for at være regeringsduelige, kan undtagelsessituationen med en stor koalition henover midten mellem det kristendemokratiske CDU/CSU og det socialdemokratiske SPD blive en farlig hverdag i tysk parlamentarisme både på forbundsplan og i delstaterne. Det vil formentlig booste Petrys AfD yderligere - også selvom regeringsmagt på delstatsniveau stadig vil være "gift for partiet", som viceformand Alexander Gauland har formuleret det.

Frauke Petry er mere forsigtig.

- AfD skal vokse som oppositionsparti, modnes og lære det parlamentariske spil, siger hun og slår spørgsmål til ekstreme udtalelser fra AfD-delstatsledere hen med et syrligt smilende "han er ikke så vigtig" eller "han har sikkert sine fans."

Om tyskerne har grund til at være bange for Frauke Petry og AfD, står derimod åbent. Hendes vælgere mener ikke overraskende, at landet bør være taknemmeligt for AfD og dets tabubrydende oprør mod Merkels megalomane krisestrategi. Og dets modstandere mener ikke overraskende, at landet bør være bange for et parti, der gør hetzende og forsimplede budskaber salonfæhige i en kompleks verden i opbrud.

Fremtiden vil give sit brogede svar. Delstatsvalgene vil kun give et første praj.

Borgerlig facade med højreradikal baggrund? Frauke Petry, leder af det nationalkonservative Alternative für Deutschland (AfD), giver den stigende parti- og statsskeptiske holdning i Tyskland et ansigt og profiterer på den tyske regerings dybe splittelse i flygtningekrisen.

Foto: Mathias Irminger Sonne

"Løgnepresse" og "Pinocchio-journalister"

En afgørende komponent i AfD's aktuelle succes skal ses i begrebet løgnepresse - et historisk tysk kampbegreb om den sande udlægning, som blandt andet brugtes i Det Tredje Rige. For Pegida- og AfD-tilhængere er det blevet et centralt slagord i kampen mod den store koalitions flygtningepolitik og dens angivelige håndlanger: den etablerede, politisk korrekte og nationalstatsfjendtlige tyske presse.

Personligt hævder AfD-leder Frauke Petry aldrig at have brugt begrebet "løgnepresse", men hun anklager den tyske presse for ikke at berette sagligt om AfD, men udelukkende komme med "tendentiøse kommentarer". Petry har ved flere lejligheder brugt begrebet Pinocchio-presse om denne tendens - en henvisning til den lille marionetdukke, der danser enfoldigt rundt, mens dens næse vokser for hver løgn.

Der har i Tyskland i månedsvis raset en debat om, hvorvidt pressen trods forfatningsmæssige betænkeligheder skal behandle AfD på lige fod med andre partier og politiske strømninger. For et parti indenfor det demokratiske spektrum burde det være en selvfølge. Selv AfD-modstandere ser et stærkt argument for at holde partiet indenfor den etablerede politiske debat i, at deres vælgerskare i forvejen har en stærk medieskepsis. Den skepsis ser de pt. bekræftet og danner derfor stadig stærkere internetfora og nyhedssites hinsides den etablerede offentlighed: en selvbekræftende cirkel.

Debatten om AfD-dækningen fik sit hidtidige højdepunkt i januar, da public-service-stationen SWR i første omgang bukkede under for pres fra SPD og De Grønne og indvilgede i ikke at invitere AfD til den afsluttede partilederrunde op til delstatsvalgene i marts. AfD-tilhængere talte følgelig blandt andet om en "propagandakanal med statslig tvangslicens", mens AfD's modstandere så udelukkelsen retfærdiggjort i visse partimedlemmers udtalelser med forfatningsfjendtlig tendens. Modstanderne beklagede samtidig, at partitilhængerne hermed atter kunne påtage sig den offerrolle, som populistiske strømninger ofte næres af.

Den nye konge

”Jeg var ikke som sådan utilfreds med den ledelse, vi havde - vi har jo haft socialdemokratisk ledelse herude i mange år - men jeg har altid følt, at jeg kunne gøre en forskel.”

Kent Max Magelund blev hentet ind som stedfortræder, da Ib Terp i november sidste år fik sygeorlov. Foreløbig sidder Magelund på tronen frem til kommunalvalget i 2017. Foto: Brøndby Kommune

Brøndby er bykongernes paradis. I hele kommunens levetid har der siddet to borgmestre: Kjeld Rasmussen og Ib Terp. Arven skal nu løftes af **Kent Max Magelund**, og det er et skift, der vil kunne mærkes i forvaltningen.

tronskifte

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Som en slags Brøndbys mandlige Pippi Langstrømpe går Brøndbys nye borgmester Kent Max Magelund til opgaverne med et ønske om at lære, men også med en klar dagsorden, der lyder ‘Det har jeg aldrig prøvet før, så det kan jeg helt sikkert.’

- Jeg har sagt til embedsmændene, at det kan være, jeg fejler, eller at jeg er lidt kantet. Men så må de sige det til mig. Det er ikke sikkert, jeg retter mig efter det, men jeg vil gerne lære. Selvom jeg ikke er helt ung længere, så er man aldrig for gammel til at lære. Jeg er hverken Ib Terp eller Kjeld Rasmussen. Jeg er Kent, og jeg er på min måde.

Med en baggrund fra sportens verden og et langt arbejdsliv som skolelærer bag sig er det en helt ny slags borgmester, Brøndby skal til at vænne sig til. Kommunen har fra sin grundlæggelse i 1965 og frem haft to borgmestre: bykongen Kjeld Rasmussen, der sad i tæt ved 40 år, og stemmeslugeren Ib Terp, som siden 2005 har været ansigtet udadtil for vestegnskommunen.

Men da Ib Terp i november sidste år fik sygeorlov, blev Kent Max Magelund hentet ind som stedfortræder, indtil Terp sagde endeligt farvel til byrådet den 22. januar i år. Kort efter kunne byrådet meddele, at man beholdt Kent Max Magelund som borgmester frem til kommunalvalget i 2017. Magelund er ikke i tvivl om, hvorfor han valgte at stille op til posten som borgmester:

- Jeg var ikke som sådan utilfreds med den ledelse, vi havde - vi har jo haft socialdemokratisk ledelse herude i mange år - men jeg har altid følt, at jeg kunne gøre en forskel.

Sønnen

For mange var Kent Max Magelund et wildcard, da han i 2009 stillede op til kommunalvalget. Da han blev valgt som nyopstillet for Socialdemokraterne, skrev partiets lokale medlemsblad “... ja, han er søn af Carl Max Magelund.”

Faderen var et af de mange gamle socialdemokratiske koryfæer i kommunen. I 16 år sad han i kommunalbestyrelsen, og han var personlige venner med borgmesteren, Kjeld Rasmussen, så der blev diskuteret politik i hjemmet.

- Jeg har altid været interesseret i politik, og det kommer nok af, at min far har været engageret i politik. Derhjemme fulgte vi meget med i det og var med, når der var kommunalvalg, og der skulle deles brochurer ud, siger Kent Max Magelund.

Men det blev ikke lokalpolitikken, der i første omgang blev Magelunds skæbne. I stedet kastede han sig over idrætten. Han har som mange raske drenge fra Brøndby spillet i boldklubben, han har kørt cykel på eliteplan, og han har været med til at starte Dansk Triatlon Forbund og siden været formand for forbundet i mange år.

”Jeg vil ikke kloge mig på en lang rapport om det specialiserede voksenområde eller mange sider kvalitetsstandarder, som jeg ikke husker meget af. Så jeg beder embedsmændene skære det ud i pap for os. Embedsmændene sidder med en specialviden, så de skal da bruges.”

- Når man er aktiv i foreningslivet på formandsplan, bruger man mange af de samme metoder, man bruger i politik: lobbyisme, forhandlinger. Nu handler det bare ikke kun om sport.

Ingen roller

At der kun har været to borgmestre i kommunen, har også kunnet mærkes i forvaltningen, nu da Brøndby undergår et tronskifte.

- Jeg har haft et fantastisk samarbejde med forvaltningen, men til at starte med var der lidt forvirring i krogene. Jeg har en anden og mere åben facon end Kjeld eller Ib. Men embedsværket skal ikke misforstå mig. Den dag, der er noget, jeg ikke synes er OK, så skal de nok få det at vide. Jeg gider ikke spille en rolle. Jeg vil gerne være mig selv. Min rolle er for det meste at være flink og imødekommende, men det er stadig mig, der tager beslutningen i sidste ende.

- Vi har haft et godt samarbejde indtil videre, og jeg kan mærke, vi trækker på samme hammel. Så jeg har ikke haft nogle konflikter, som har givet anledning til misforståelser.

Han oplever, at det med egne ord har været “hellig krig” at bruge embedsmændene i både Kjelds og Ibs tid. Det var borgmesteren, der styrede det hele.

- Og der sætter jeg en ny dagsorden. Jeg vil også bruge udvalgsformændene og embedsmændene og lade dem komme til orde, når vi sidder til debat i byrådet. Jeg vil ikke kloge mig på en lang rapport om det specialiserede voksenområde eller mange sider kvalitetsstandarder, som jeg ikke husker meget af. Så jeg beder embedsmændene skære det ud i pap for os. Embedsmændene sidder med en specialviden, så de skal da bruges.

Blå bog

- **Født i København** 1951, men flyttede til Brøndby som 5-årig.
- **Uddannet folkeskolelærer i** 1978.
- **Blev valgt til** bestyrelsen for den lokale partiforening i 2006 og har siden været aktiv i Socialdemokraterne.
- **Valgt første gang** til byrådet i 2009 og har siddet i socialudvalget og økonomiudvalget samt været formand for idræts- og fritidsudvalget.
- **Har været konstitueret** som borgmester siden 23/11 og indtræder i rollen på fuld tid fra 1. marts 2016.

DKNYT

dknyt er først med den seneste udvikling på den kommunal- og landspolitiske dagsorden. Bestil et gratis prøveabonnement på www.dknyt.dk eller ring 46 35 33 43.

Kerneopgaven som kompleksitetsmotor

NYE VEJ

De offentlige opgaver bliver stadig større og mere komplekse at løse. Samtidig bliver presset på velfærden og behovet for effektivisering på tværs af den offentlige sektor næppe mindre. *Kommunen* inviterer en række forskere, eksperter og praktikere til at levere deres bud på, hvordan vi kan finde nye veje til varig velfærd.

Justine Grønbæk Pors

Phd, Department of Management, Politics and Philosophy, CBS

På tværs af politiske skel er der i kommunerne en voksende erkendelse af, at der skal innovation og nytænkning til, hvis vores velfærdssamfund skal overleve. Der breder sig en enighed om, at det ikke er bæredygtigt at blive ved med at gøre, som vi plejer, mens udfordringerne tårner sig op: flere ældre, mere komplicerede diagnoser, integration, inklusion, affolkning. Gradvis og løbende forbedring, udvikling og effektivisering er ikke tilstrækkeligt. I stedet efterspørges radikale brud med eksisterende antagelser og styringsmodeller.

Rundtomkring dukker initiativer som 'kommune 3.0', 'mental frikommune' eller 'kærlig kommune' op. Fælles er, at vi på tværs af skel mellem politikere, forvaltning, velfærdsledere, professionelle og borgere sætter spørgsmålstegn ved de allermest fundamentale kategorier i velfærdssamfundet såsom velfærd, kvalitet, service, borger og forvaltning.

Der er meget håb investeret i, at en gentænkning af disse kategorier kan give os mere velfærd og bedre kvalitet selv i en situation med begrænsede ressourcer.

Kerneopgaven

Begrebet kerneopgave er en af de måder, man lige nu forsøger at forny velfærdssamfundet på. Et fokus på kerneopgaven beskrives ofte som et værktøj til at håndtere kompleksitet eksempelvis i tværfagligt samarbejde. Hvis bare alle de forskellige professioner, der er involveret i et patientforløb, fokuserer på kerneopgaven, så forenkles samarbejdet og fagkampe undgås.

Begrebet kerneopgave præsenteres også som en måde at vende tilbage til det oprindelige, til det, der i virkeligheden betyder noget. Man får den forestilling, at tidskrævende dokumentation og unødigt bureaukrati nu kan skæres fra, så alle uforstyrret kan koncentrere sig om det, der helt selvindlysende er den vigtigste opgave. 'Kerneopgave' synes altså at love os både nytænkning, effektivisering og kompleksitetsforenkling.

Men sådan forholder det sig ikke. En ting er sikkert: I dag er kerneopgaven på mode, netop fordi det ikke er muligt at have en ukompliceret og selvindlysende forståelse af, hvad kerneopgaven er.

Med begrebet kerneopgave får vi en langt mere kompleks og på forhånd udefineret beskrivelse af, hvad velfærd er. Det åbner muligheder, ja, men det stiller også radikalt større krav til velfærdsprofessionelle, velfærdsledere og borgere.

På skoleområdet er vi gået fra at tænke opgaven som undervisning til at tænke det som læring.

På sundheds- og ældreområderne er kvalitet ikke længere kun det antal minutter, der kan dokumenteres brugt til støvsugning, hjælp til toiletbesøg og personlig pleje, men i stedet livskvalitet. Dermed bliver velfærd til noget, som ikke er afgrænset til professionernes faglighed og institutionernes sociale rum, men noget, der skabes i alle situationer, på alle tidspunkter og som ikke blot kan bevilges, planlægges eller dokumenteres.

"Et fokus på kerneopgaven synes altså at love os både nytænkning, effektivisering og kompleksitetsforenkling. Men sådan forholder det sig ikke."

Mange flere professioner kan tage del og løfte opgaver. Borgere skal gøre mere selv. Og frivillige foreninger og fællesskaber kan melde sig på banen og få ansvar - ikke blot for ekstraopgaver - men for netop kernen af vores velfærd.

Potentialejagt

Vi står midt i en udvikling, hvor velfærdspolitik, -ledelse og -praksis i stigende grad er kommet til at handle om at finde nye, endnu ukendte muligheder og ressourcer ved at samarbejde på tværs, inddrage borgere i velfærdsproduktionen og lave partnerskaber mellem offentlige, frivillige og private organisationer. Man kan kalde dette for potentialitetsstyring.

Potentialitetsstyring gør op med en nulsumstænkning, hvor der er en kausal sammenhæng mellem input og output, og indsætter i stedet ideen om, at der ligger ressourcer og venter, som vi endnu ikke har fået øje på.

Med kerneopgaven søger vi at opnå noget, som ikke blot kan beskrives, bevilges og styres, men noget der skal opstå i samspil med borgerne med afsæt i deres specifikke ønsker, muligheder og motivation.

Kerneopgaven er en idé om, at hvis det på forhånd holdes åbent, præcis hvad der skal foregå, så kan man løbende inddrage uforudsete muligheder, der kan dukke op i tværprofessionelt samarbejde, når skolen begynder at samarbejde med museet og spejderne, når de ældre får lyst til at genvinde evnen til selv at støvsuge, eller når byens unge pludselig selv vil organisere en kulturfestival.

Vi forbinder ofte styring og ledelse med det at beslutte, afgrænse, reducere kompleksitet og tage ansvar. Men med fokus på potentialisering får vi en styring, der accelererer kompleksitet, holder ting åbne og forskyder ansvar.

Tre spørgsmål

Arbejdet med kerneopgaven åbner mange muligheder, men der er også tre spørgsmål, der trænger sig på.

Det første handler om ressourcer og realisme; med fokus på innovation har det offentlige brug for fantasi og evne til at afmontere traditionelle antagelser. Men det kan også skabe en situation, hvor man bliver lidt for optimistisk i forhold til, hvor mange nye ressourcer der kan hentes ved borgerinddragelse, omorganisering, samarbejde på tværs og partnerskaber med private og frivillige organisationer.

Borgerens evne og motivation til at genlære og tage mere ansvar eller museets villighed til at være en del af en varieret skoledag er ikke bare ressourcer, der ligger og venter på at blive høstet. Det kan være let at glemme - måske især for dem, der sidder langt væk fra den daglige praksis og bevilger ressourcer - at det koster ressourcer at skabe nye ressourcer. Spørgsmålet er, om vi risikerer at legitimere uhensigtsmæssige besparelser ud fra nogle urealistiske forestillinger om, at hvis bare man er innovativ nok, så er ressourcespørgsmålet underordnet.

Når kerneopgaven er læring, trivsel eller livskvalitet, ombryder vi grænser mellem det offentlige og det private. Vi får en ny grænseløshed, hvor man som ansat i det offentlige får til opgave at lede efter muligheder og ressourcer langt ind i det, der for få år siden blev kaldt privatsfæren. Udfordringen er, at det er en del af potentialitetsjagten ikke at aftale og regelsætte disse grænser på forhånd netop for at holde mulighederne åbne. Dermed bliver grænsen mellem privatliv og potentialeafsøgning noget, der hele tiden sættes på spil. Spørgsmålet er, hvordan vi løbende holder en debat og en dialog i gang om, hvor grænserne for samfundets ambitioner med borgerne bør gå.

At arbejde med kerneopgaven skubber kompleksitet og dilemmaer helt ud til møderne mellem frontmedarbejder og borger. Den enkelte sosu-hjælper bliver pålagt både at følge regulering, instrukser og evidens og lede efter endnu uopdagede muligheder hos borgeren og turde tage en chance, hvis hun tror, det nytter. Står den enkelte sosu-assistent alene med ansvaret for at vurdere, hvad der skaber mest livskvalitet for hr. Hansen lige netop i dag? Og hvad sker der, hvis det efterfølgende viste sig, at hendes vurdering var forkert? Hvordan fordeler vi ansvaret i den nye situation, hvor hele pakken af dilemmaer, kompleksitet og ansvar lægges ud til de 'yderste' møder mellem borgere og professionelle? Spørgsmålet er, hvordan der i hele styringskæden kan tages fælles ansvar for dilemmahåndtering.

Morgendagens meningsdannere

Af Mikkel Ballegaard Pedersen

DEN DANSKE MODEL HINDRER INTEGRATIONEN

Vi bryster os ofte af det danske system, hvor arbejdsmarkedets parter selv finder løsninger, mens velfærdsstaten garanterer en social sikkerhed. Men i et Danmark, hvor både indvandring og flygtningetilstrømning er virkeligheden, må vi desværre konstatere, at selvsamme system forhindrer en succesfuld integration.

Vi hører ofte, at indvandrere og flygtninge skal integrere sig. De skal vise personlig vilje, lære dansk og komme ud på arbejdsmarkedet.

Jeg er ikke i tvivl om, at det kræver en stor personlig indsats. Men det er også nødvendigt at kigge på vores egen tilgang, for staten spænder ofte ben for integrationen.

Et eksempel var en flygtning fra Mellemøsten, som var flygtet gennem Asien og Rusland for til sidst at ende i Danmark. På trods af, at manden havde været på en halv jordomrejse, fik han alligevel betalt en taxa fra Hundigeområdet til den bolig, hvor han skulle være i. Selvfølgelig med dyrt betalt tolk hele vejen.

Tænk sig, at en mand, som havde modet og evnen til at rejse tværs over et kontinent, kommer til Danmark for at blive gjort til et hjælpeløst offer. Blive gjort til klient. Flygtninge er ofre, ja, men de er ikke partout hjælpeløse. Indtil de møder det danske system.

Den danske velfærdsmodel fordrer en sagsbehandling, hvor en kommunal medarbejder straks bliver en formynder. Hvad, hvorhen, hvorfor, hvordan, er alle spørgsmål, som en tilkommen slipper for at tænke over.

Dette til trods for, at en flygtnings traumatiske oplevelser ofte behandles bedst ved at komme videre. Det samme gør sig gældende med alle de passive ydelser, som indvandrere og efterkommere af indvandrere er parkeret på. I stedet burde vi basere vores integration på personligt ansvar og initiativ.

> **"Flygtninge er ofre, ja, men de er ikke partout hjælpeløse. Indtil de møder det danske system."**

Det er ikke kun statens bureaukrati og de mange muligheder for passiv forsørgelse, som forhindrer en effektiv integration. Både fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer har harceleret over indslusningsløn, som ellers er et glimrende tiltag for at skabe et arbejdsmarked, hvor flygtninge kan komme til.

Om man vil eller ej, kommer mange af de asylmodtagere, som kommer til Danmark i disse år, til at være i Danmark i mange år fremover. Enten bliver de en udgift, eller også kommer de helt eller delvis ind på arbejdsmarkedet. Med denne konstatering må man desværre også konkludere, at mange flygtninge ikke kan producere for 110 kroner i timen. Hvis en flygtning skal have en mulighed for at komme på arbejdsmarkedet, kræver det en lavere mindsteløn.

Her er indslusningsløn et glimrende instrument. 70 kroner er blevet foreslået som et bud på en indslusningsløn. Af både arbejdsgivere og arbejdstagere er forslaget blevet fejet af bordet. Arbejdstagerne og -giverne må først og fremmest vise samfundssind. Hvis de vil stå vagt om den danske model, kan vi ikke tillade os at skabe en gruppe af indvandrere og flygtninge, som skal forsørges over de kommende mange generationer.

Entreen på arbejdsmarkedet løser ikke integrationen alene - dermed gør indslusningsløn det heller ikke. Men hvis man indførte indslusningsløn og samtidig fjernede statens barnepigeagtige tendenser, ville vi være den et godt skridt nærmere. I så fald ville det i hvert fald ikke længere være staten, som spænder ben for en succesfuld integration.

» Kommenter klummen på kommunen.dk

Mikkel Ballegaard Pedersen, landsformand, Konservativ Ungdom

Udfordreren der får ting til at ske

Efter knap fire år som kommunaldirektør i Guldborgsund skal Claus Thykjær nu lede Greve Kommune. Og selvom der er stor forskel på de to kommuners forhold, bliver tilgangen den samme, som han har lært i Gribskov: Der skal vendes op og ned på tingene.

Af Morten Munkholm
munkholm@kommunen.dk

Der findes en ubeskreven bacille i dansk politik. En bacille, som smitter embedsmænd med et markant drive til at udfordre konventionerne. En bacille, som fra sit ophav hos tidligere kommunaldirektør Mogens Hegnsvad fra Græsted-Gilleleje fortsat breder sig rundt i det kommunale landskab. En bacille, som i 2012 fik daværende vicekommunaldirektør i Gribskov, Claus Thykjær, til at rykke sydpå til Guldborgsund for at starte forfra.

- Mit projekt var at gentænke en kommune, som selv bad om det. I Guldborgsund havde de ikke arbejdet helt i bund med deres kommunesammenlægning, så de var ret pressede på deres økonomi, og de var ret pressede på deres organisation. De stod med en erkendelse af, at der skulle laves grundlæggende om på tingene, fortæller kommunaldirektøren, der nu efter knap fire år sætter et foreløbigt punktum for Guldborgsund-projektet for i stedet at starte et nyt som kommunaldirektør i Greve Kommune.

Claus Thykjær føler sig dog sikker på, at den nye kultur, han har arbejdet på at få skabt, vil fortsætte med at udvikle sig på Lolland-Falster fremadrettet.

- Rent kynisk set er det det helt rigtige tidspunkt, jeg skifter på, for nu er der kommet så meget bundtræk i Guldborgsunds udvikling, at hvor det før var mig, der pressede på overfor organisationen, så er det ofte organisationen, der nu presser på overfor mig, forklarer han.

Bundtrækket

Claus Thykjær kom i 2012 til en kommune, som var sammenbragt af seks forskellige og siden havde oprettet en masse fælles politiske strategier fyldt med ønsker om, hvordan tingene skulle gøres i den nye enhed. Samtidig havde de et budget, som hvert år levede sit eget autonome liv ved at blive, som det altid havde været, bortset fra lidt ekstra grønthøsterbesparelser. Derfor blev den ønskede politik heller ikke rigtig ført ud i livet.

- Politikken skal jo føres gennem budgettet. Det er ikke nok, at man holder politiske festtaler om, hvordan man vil lave politik, og så vedtager et selvstændigt budget ved siden af, fortæller Claus Thykjær, som efter et organisationseftersyn i 2013 har arbejdet på et anderledes samspil mellem politikere og embedsmænd for at skabe mere effekt af deres fælles arbejde - det har fået navnet Guldborgsund-modellen.

- Det er en styringstænkning, som vi har brugt ret megen tid på at få indført. Og den har gjort, at det er blevet rarere for politikerne, fordi man kan se, at det rent faktisk er deres politik, der bliver ført igennem. Omvendt kræver det også nogle omprioriteringer for at få det til at lykkes, og det er jo altid svært politisk, lyder analysen fra kommunaldirektøren.

Fælles ejerskab

Claus Thykjær kender godt til fornemmelsen af, at det politiske system kan føles tungt at danse med, når man gerne vil forandre og få ting til at ske. Det er nemmere at få en organisation til at rette ind og arbejde mod et samlet mål, hvis der er bred politisk enighed om målet; men politikere er ofte uenige om det meste. Derfor er byrådsseminarer udenfor kommunegrænsen blevet en fast bestanddel af den politiske værktøjskasse i Guldborgsund.

- Her har man virkelig kunnet sænke alle de politiske parader og været enig om, at der var uenigheder, men samtidig set på, hvor man kunne blive enig om nogle grundlæggende fællestræk for kommunens udvikling - hvordan samspillet mellem politik og administration skulle være fremover, forklarer Claus Thykjær.

Samtidig har administrationen prioriteret at få politikerne med ind i deres arbejdsgang med nogle fælles åbne og afslappede seancer.

- Her er vi startet med at tage nogle problemstillinger og har så bedt nogle af de ansatte, der arbejder med det til daglig, om sammen med politikere og borgere at definere, hvad der konkret udgør problemstillingen. Det har tvunget politikerne ind i et utraditionelt rum for at lave politik, siger han.

Og det har givet bedre indsigt i, hvad administrationen slås med, og hvad borgerne oplever.

Blå bog

Claus Thykjær

- **2012-2016 Kommunaldirektør i** Guldborgsund Kommune
- **2007-2012 Vicekommunaldirektør i** Gribskov Kommune
- **2003-2007 Sekretariatschef og** vicekommunaldirektør i Helsinge Kommune
- **2001-2003 Chefkonsulent i** Indenrigs- og Sundhedsministeriet
- **2000-2001 Vicekontorchef i** Frederiksborg Amt
- **1996-2000 Konsulent i** Venstres Politisk Økonomiske Sekretariat
- **1993-1996 Fuldmægtig i** Sundhedsministeriet
- **1993 Cand.oecon. fra** Syddansk Universitet

Kommunikationen har høj prioritet, ikke mindst i mødet mellem embedsmænd og politikere. Man må ikke være for abstrakt og akademisk, mener Claus Thykjær.
Foto: Arkiv

- Når man sidder i et politisk udvalg, kan man let blive bekræftet i sin position og sin forudfattede forståelse af problemerne. Men når man bliver tvunget til at stå til regnskab overfor borgere og medarbejdere omkring sine synspunkter, så kan der hurtigt rykkes noget politisk, fortæller Claus Thykjær.

Resultatorienteret

Det er samspillet mellem embedsmænd, politikere og borgere, der driver den nye kommunaldirektør i Greve. De skal alle udfordres, og der skal stilles store krav til dem. Det er sådan, der bliver innoveret ny politik, men det er også sådan, man skaber mere tilfredshed, lyder hans logik. Og det var den, der i 90'erne fik Lars Løkke Rasmussen til at hente ham fra Venstres sekretariat på Christiansborg op til Frederiksborg Amt og senere med ind i Sundheds- og Indenrigsministeriet.

- Det handlede meget om det her med at skabe nye samspilsregler for velfærdsstaten og at sørge for, at man stod på mål for sine resultater og skabte mere transparens i det offentlige, forklarer Claus Thykjær.

I starten af nullerne rykkede han til Helsinge Kommune, og det var her, han ved kommunesammenlægningen med Græsted-Gilleleje i 2005 blev smittet med Hegnsvadbacillen.

- Jeg kunne hurtigt se, at de i Græsted-Gilleleje havde gang i noget meget inspirerende for medarbejderne at være med til. De blev udfordret på rammerne, de blev udfordret på deres ledelse og på det politiske. De kom med en anden dynamik, som også blev grundlaget for Gribskov Kommune, siger Claus Thykjær, hvis daværende med-vicedirektør, Inger Marie Vynne, i dag er kommunaldirektør i Lejre.

Åbent forhold

Ved at komme udefra med en klar agenda om også at ville ændre kulturen i Guldborgsund og samtidig få ført en masse nye ting igennem blev der hurtigt lagt mærke til den udfordrende kommunaldirektør lokalt - og ikke alle var lige tilfredse med tilgangen.

- Jeg var faktisk ikke forberedt på, hvor meget jeg personligt ville komme i skudlinjen på grund af mine tiltag, så det har jeg lært enormt meget af, siger Claus Thykjær.

Hans bedste råd er ikke at lukke sig inde på sit kontor, men i stedet give indblik i ens overvejelser. Noget han blandt andet har gjort på sin internetblog - 'Direktørens Blog'.

- Jeg har valgt en meget åben tilgang til det, hvor jeg offentligt fortæller om spændinger, uoverensstemmelser og forskelligt syn på sagerne både internt til medarbejderne, men også på min blog. Det har skabt en langt større forståelse for processen, forklarer han.

"Den (Guldborgsund-modellen, red.) har gjort, at det er blevet rarere for politikerne, fordi man kan se, at det rent faktisk er deres politik, der bliver ført igennem. Omvendt kræver det også nogle omprioriteringer for at få det til at lykkes."

For Claus Thykjær er klar kommunikation en af de vigtigste dyder i arbejdet som kommunaldirektør, fordi det er her, der hurtigst kan opstå misforståelser i forholdet til politikere og borgere: det handler om at være så konkret som muligt.

- Vi bruger som embedsmænd utrolig megen tid på at professionalisere os og blive skarpere og skarpere på vores faglighed. Og så kommer der nogle politikere ind med vidt forskellig baggrund og tilgang til kommunalpolitik, som så på ofte kort tid skal kunne sætte sig ind i vores sagsbehandling. Det giver nogle sammenstød undervejs, hvor man ikke må være for abstrakt og akademisk i sin måde at informere på, siger han.

Signalerer forandring

Den åbne kommunikation tager Claus Thykjær nu med sig til Greve Kommune, som han ærligt erkender ikke at have megen kendskab til endnu.

- Jeg ved, at det er en kommune, der ikke har været igennem en sammenlægning, som så mange andre har. Så det er fristende at se på, om der måske er nogle ting, som er blevet gjort på samme måde i rigtig mange år uden rigtig at blive udfordret, lyder det kækt.

Han har dog også lært sig ikke at angribe alt for voldsomt fra start og skyde på alt det gamle. Det lærte han efter den første evaluering i økonomiudvalget i Guldborgsund, hvor et medlem gav udtryk for, at de godt havde tænkt, der ville ske forandringer med den nye kommunaldirektør. Men de havde ikke regnet med, at der skulle ske en revolution.

- Det tog jeg både som et tegn på, at jeg måske gik lidt for hurtigt frem, men også at jeg havde fået rykket noget ved kulturen allerede. Politikerne må gerne vide, hvad det er for en tosse, de får ind på direktørposten, så jeg er meget ærlig omkring, at det driver mig at lave om på tingene, siger Claus Thykjær.

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og sager. I denne uge **Rune Lund**, MF (EL)

RØD BLOK KAN AFGØRE KOMMUNE-AFTALENS SKÆBNE

Der er 17 medlemmer af KL's bestyrelse. Disse mennesker er nogle af Danmarks mest interessante mennesker. I hvert fald når vi snakker om at forhindre milliardnedskæringer på den kommunale velfærd i 2017. Og hvorfor det? Jo, det skyldes, at det er disse 17 medlemmer, og kun disse 17, der i sidste ende afgør, om KL skal indgå en kommuneaftale med regeringen. Alle landets kommuner kan vedtage udtalelser og gøre det ene, andet og tredje for at forhindre nedskæringer i en økonomiaftale - men i sidste ende er det KL's bestyrelse, der har den formelle kompetence til at vende tommelfingeren op eller ned til en aftaletekst.

Det bliver endnu mere interessant, når man kigger på styrkeforholdet i KL's bestyrelse. I modsætning til Folketinget, hvor Lars Løkke har et enkelt mandats flertal, så er det rød blok, der har flertallet i KL's bestyrelse. Endda også med et enkelt mandat, da rød blok sidder på 9 ud af de 17 mandater i KL's bestyrelse. De Radikale er tungen på vægtskålen.

Derfor er det vigtigt, hvad rød blok sammen kan finde ud af. Hvis rød blok ikke ønsker en kommuneaftale med et omprioriteringsbidrag, jamen, så bliver der ikke nogen økonomiaftale med et omprioriteringsbidrag. Hvis rød blok ikke ønsker en kommuneaftale med milliardnedskæringer - så bliver der ikke nogen kommuneaftale med milliardnedskæringer. Og hvis rød blok stemmer nej til en kommuneaftale via KL, så vil det være folketingsflertallet, der skal lægge rammerne for aftalen. Her vil det være muligt at lægge maksimalt pres på Dansk Folkeparti i Folketinget i forhold til at leve op til de mange løfter om velfærd, som DF gav vælgerne i forbindelse med folketingsvalgkampen i juni sidste år. Med andre ord: Det er op til rød blok selv, hvis rød blok vil og kan.

"Hvis rød blok ikke ønsker en kommuneaftale med et omprioriteringsbidrag, jamen, så bliver der ikke nogen økonomiaftale med et omprioriteringsbidrag."

I Enhedslisten vil vi gerne. Men vi kan kun, hvis andre vil sammen med os. KL's topmøde 10. - 11. marts er vigtigt i forhold til at sende et klart signal om, at Venstre-regeringens planer om milliardbesparelser vil føre til massive velfærdsforringelser og nedlæggelse af tusindvis af stillinger i den borgernære velfærd. Der skal sendes et klart og tydeligt signal om, at kommunerne ikke vil finde sig i at slagte velfærden, så Lars Løkke kan få en sukkerskål, han kan dele ud af for eksempel til topskattelettelser.

Kravet om mere velfærd og modstand mod milliardnedskæringer lyder ikke kun fra kommunerne. Fagbevægelsen mobiliserer i øjeblikket over hele landet og har organiseret sig i Velfærdsalliancen. Der er planlagt en lang række aktiviteter frem mod sommerens forhandlinger mellem regeringen og KL. For eksempel er der planlagt demonstrationer foran alle landets rådhuse torsdag den 12. maj.

På Christiansborg arbejder vi lige nu på fuld kraft i rød blok med at etablere enighed i spørgsmålet om for eksempel omprioriteringsbidraget. Bliver vi enige om et resultat, vil det være naturligt - nogen vil mene: meget oplagt - at partierne i rød blok har den samme holdning til for eksempel omprioriteringsbidraget i Folketinget og KL.

Det er derfor værd at holde øje med både den røde mindretalsblok på Christiansborg, og rød bloks flertal i KL. For rød blok kan selv bestemme, hvilken økonomiaftale man vil acceptere.

» Kommenter klummen på kommunen.dk

Motor, mægler

En kommunal indsats for at tilbyde uddannelser, der matcher efterspurgte kompetencer i lokalområdet kan hjælpe udkantsområder, viser svenske erfaringer og danske pilotprojekter.

Det er helt afgørende, at de studerende mødes og ikke bare sidder derhjemme foran skærmen, viser de svenske erfaringer.

Foto: Kristján Maack / Polfoto

viden

Jonas Sloth Bach
jonas@kommunen.dk

Er der over en time til det nærmeste tilsvarende uddannelsestilbud, så kan det betale sig at etablere et kommunalt tilbud om fjernstudie på et lokalt uddannelsescenter. Sådan lyder anbefalingen i en forskningsrapport fra University College Sjælland (UCS), der har kigget nærmere på erfaringerne med kommunale læringscentre.

Fænomenet, som der er yderst begrænsede erfaringer med i Danmark, går i al sin enkelhed ud på at oprette et samarbejde med en uddannelsesinstitution, eksempelvis et universitet eller en professionshøjskole, og så tilbyde kommunens borgere at kunne tage en uddannelse som satellitstuderende via video opkobling til forelæsninger og undervisning et helt andet sted i landet. Det eneste det kræver, er et fysisk rum, hvor de eksterne studerende kan mødes og få et fagligt fællesskab.

- Konklusionen er, at det har et meget stort potentiale i Danmark, men at det også er vanskeligt at gennemføre og kræver en stor kommunal indsats, siger Karsten Gynther, der er docent i læring ved Center for Skole og Læring på UCS. Han har med sine kolleger i rapporten gennemgået et dansk pilotprojekt i tre kommuner, et eksisterende tilbud i Vejle samt en større svensk satsning.

Stor svensk succes

Det er nemlig i nabolandet, at ideen med lokale læringscentre for alvor har slået rødder. På den svenske østkyst knap 300 kilometer syd for Stockholm ligger byen Västervik med sine godt 20.000 indbyggere. Her er et kommunalt

Grundlaget for kystprojekterne er ikke koordineret

Ny tvivl om effekten af de første ti kystprojekter, da det viser sig, at de har regnet med at få besøg af den samme turist samtidig.

vandkant

Der er muligvis blevet trykket lidt for flittigt på lommeregneren, da kommunerne bag de ti større byggeprojekter ved de danske kyster, regeringen har givet grønt lys for, skulle vurdere, hvor mange turister de hver især kunne tiltrække.

De enkelte projekter har nemlig ikke taget højde for de andre, hvilket groft sagt vil sige, at de alle har regnet med at få besøg af den samme tyske turist samtidig.

Ifølge BT forventer kommunerne at tiltrække 1,7 million ekstra overnattende årligt med de ti projekter, men det afviser flere eksperter, avisen har talt med, som 'alt for optimistisk'.

- Deres estimater for besøgende er i hvert fald regnegymnastik med nogle kæmpe usikkerhedsfaktorer, siger professor og centerleder ved Center for Landdistriktsforskning Anne-Mette Hjalager til BT.

Radikale: Drop de 15 nye

Hos De Radikale kalder erhvervs- og miljøordfører Ida Auken det 'uklogt', at kommunerne ikke har skævet til hinanden, fordi hele ideen med projekterne var at få tænkt turismen sammen.

- Så nu må erhvervsministeren kalde de ti projektejere ind og få dem til at kigge realistisk på hinandens tal, så vi ikke risikerer at bygge noget, som vores befolkning er kede af, og som så ikke engang skaber vækst i området, siger hun til Ritzau.

Efter erhvervs- og vækstminister Troels Lund Poulsen og daværende miljøminister Eva Kjer Hansen i efteråret udpegede de ti kystprojekter, har regeringen varslet, at den vil forsøge at finde opbakning til at sætte yderligere 15 kystprojekter i gang.

"De næste 15 bør de lægge i graven med det samme. Det er det første, vi må lære af det her, som jo viser, at antallet af kystprojekter allerede er overdimensioneret."
Ida Auken (R), erhvervs- og miljøordfører

Men det kan den godt droppe i lyset af den seneste udvikling, mener Ida Auken.

- De næste 15 bør de lægge i graven med det samme. Det er det første vi må lære af det her, som jo viser, at antallet af kystprojekter allerede er overdimensioneret, siger hun.

Venstre fastholder

Sådan ser regeringen ifølge Venstres landdistriktsordfører Thomas Danielsen dog ikke på sagen.

Han fastholder ambitionen om at udpege 15 nye projekter og mener ikke, at regeringen bør lade sig bremse af, at der tilsyneladende er blevet skønnet for højt i de første ti forsøgsprojekter.

- Det er ikke vores opgave at vurdere, om vi tror på forretningskonceptet. Det ville vi heller ikke gøre andre steder i landet, og det skal vi selvfølgelig heller ikke gøre i landdistrikterne, siger han til Ritzau.

I Landdistrikternes Fællesråd mener formand Steffen Damsgaard heller ikke, at de ti kystprojekters manglende skotten til hinanden bør spænde ben for de næste 15 projekter.

- Men de næste skal have et andet fokus, så der ikke bliver givet tilladelse til tre ekstra badelande, siger han. /ritzau/

og mødested

"Man skal ikke bare acceptere, at uddannelsesmulighederne flytter væk; man har faktisk mulighed for selv at tage initiativer. Lokale kommunalt ejede uddannelsescentre kan blive en motor for lokal vækst og udvikling."
Karsten Gynther, docent i læring ved Center for Skole og Læring, UCS

læringscenter i gang med at udvide fra 500 til 800 elever. Gennem de sidste små 20 år har centeret nemlig haft stor succes med at uddanne byens borgere via fjernstudier i samarbejde med landets universiteter og uddannelsesinstitutioner. Resultaterne imponerer; 95 procent af dem, der har været gennem et uddannelsesforløb på det kommunale læringscenter, er i job i dag. Yderligere tre procent læser videre, og kun 2 ud af 100 studerende har således ikke fået en forandret livssituation ud af at tage uddannelsen.

Nøgleordene for den svenske succes er tre M'er: motor, mægler og mødested. For det første tager kommunen opgaven med at skabe vækst og udvikling på sig som motor for uddannelsen, for det andet inddrager man både kommunens egne behov og de lokale virksomheders for at skabe det bedste match mellem behovet for arbejdskraft og udbuddet af uddannelser. Det er mæglerrollen. Den sidste pointe handler om, at det er altafgørende at skabe et fysisk rum, hvor studerende kan mødes, samarbejde og endda få studievejledning. Derfor er mødestedet vigtigt. Ifølge Karsten Gynther bør den svenske erfaring få danske kommuner til at arbejde i samme retning.

- Man skal ikke bare acceptere, at uddannelsesmulighederne flytter væk; man har faktisk mulighed for selv at tage initiativer. Lokale kommunalt ejede uddannelsescentre kan blive en motor for lokal vækst og udvikling, siger han og understreger, at det er helt afgørende, at kommunerne udviser stort ejerskab, forankrer det organisatorisk i forvaltningen og investerer betydelige ressourcer. I Västervik poster kommunen eksempelvis 10 millioner kroner årligt i det lokale læringscenter, men de penge er godt givet ud, mener Karsten Gynther.

Gode erfaringer i Vejle

Et af de få steder i Danmark, man har satset på lokalt kommunalt udbud af fjernundervisning, er Vejle. Med SmartU får kommunens ansatte mulighed for at videreuddanne sig og udvikle kompetencerne med uddannelser udbudt af både Aarhus og Aalborg Universitet. På den måde sikrer man, at kommunen hele tiden får opdateret og fremtidssikret arbejdsstyrken. Det er både godt for kommunen og den enkelte medarbejder, fortæller seniorkonsulent for uddannelse og læring ved SmartU, Mads Bo-Kristensen.

- Den positive erfaring er, at medarbejdere får uddannelse på højt niveau samtidig med, at det er meget praksisnært. Det er det helt afgørende, siger han.

Samarbejdet med lokale virksomheder er også på tegnebrættet for SmartU, der indtil nu har haft knap 70 medarbejdere gennem Master-uddannelser i alt fra innovation til formidling.

- Styrken er, at vi kan satse strategisk på de områder, som kommunen gerne vil satse på, og så finde de udbydere, der tilbyder den bedste undervisning på det område, siger Mads Bo-Kristensen.

Muligheden for kompetenceudvikling bliver et konkurrenceparameter i fremtiden, spår han, og derfor vil Vejle være bedre stillet til at tiltrække arbejdskraft med dette tilbud, mener han.

Det samme kommer til at gælde for virksomhederne, når deres behov i fremtiden kommer til at afspejle sig i de uddannelser, man tilbyder på SmartU.

- Potentialet er, at det bliver attraktivt for virksomhederne at placere sig i Vejle, fordi der er et universitetsmiljø, som de kan blive en del af, siger Mads Bo-Kristensen.

DKJOB

Se alle aktuelle stillinger på **www.dknyt.dk/stillinger**

kommunen
Abonnementssælgere, Avisen Kommunen
Vil du udvikle dine kommunikationsevner og salgskompetencer?
Ansøgningsfrist: 31/03/2016

Region Syddanmark
Medarbejdere til jord- og grundvandsforurening, Region Syddanmark
Erfarne og teamorienterede medarbejdere til jord- og grundvandsforurening
Ansøgningsfrist: 28/03/2016

REGION SJÆLLAND – vi er til for dig
Chef for Udbud, Region Sjælland
Har du lyst til at få ansvar for udbud for flere mia. kr., og har du lyst til at være leder for ca. 15 dygtige og kreative udbudskonsulenter?
Ansøgningsfrist: 15/03/2016

GULDBORGSUND
Kommunaldirektør, Guldborgsund Kommune
Kan du implementere på de indre linjer og udvikle på de ydre?
Ansøgningsfrist: 14/03/2016

KALUNDBORG KOMMUNE
Chefjurist, Kalundborg Kommune
Kan du rådgive borgmester og direktion i en af landets mest spændende kommuner?
Ansøgningsfrist: 14/03/2016

Planchef, Allerød kommune
Er du vores nye strategiske planchef?
Ansøgningsfrist: 11/03/2016

HVIDOVRE KOMMUNE
Ejendomschef, Hvidovre Kommune
Er du en dygtig arkitekt eller ingeniør?
Ansøgningsfrist: 11/03/2016

IDA
Jurister, IDA
Engagerede jurister til rådgivning og forhandling
Ansøgningsfrist: 09/03/2016

Projektchef, Den Kommunale Digitaliseringsenhed
Projektchef til nyoprettet kommunal digitaliseringsforening
Ansøgningsfrist: 08/03/2016

Send debatstof til os:
Debatindlæg må højst være på 2.500 tegn inkl. mellemrum. **Kronikker** skal være på mellem 5.500 og 7.500 tegn inkl. mellemrum. Kronikker skal udstyres med et vellignende portræt.
debatognavne@kommunen.dk

"Det er imponerende, hvordan instituttet har markeret sig, og der må jeg sige, at det vil være ødelæggende for dem at flytte fra hovedstaden. I København ligger de ministerier og ambassader, de arbejder med, og der er en international lufthavn."
Uffe Ellemann-Jensen, tidligere folketingsmedlem og minister (V), om regeringens planlagte udflytning af DIIS til Ritzau

Det er beskæmmende, at så mange ikke har til dagen og vejen

fattigdom

Jann Sjursen, Formand for Rådet for Socialt Udsatte

SFI giver håndfast dokumentation for, at fattigdom i Danmark ikke er en teoretisk størrelse men barsk virkelighed, der fører til et liv på kanten af samfundet.

Den ny SFI-undersøgelse fastslår, at kontanthjælpen allerede i 2012 var så lav, at det store flertal af modtagere lider urimeligt mange afsavn. Hver tredje har indenfor de seneste tre måneder haft dage, hvor de ikke havde råd til at spise tre gange. Den samme andel har af økonomiske grunde ladet være med at købe lægeordineret medicin.

I et velfærdssamfund som det danske er det beskæmmende, at så mange mennesker ikke har til dagen og vejen. Undersøgelsen understreger derfor, at regeringens kontanthjælpsloft vil gøre en skidt situation endnu værre for endnu flere kontanthjælpsmodtagere. Det forbyder sig selv.

SFI's undersøgelse viser, at over 32 procent af økonomisk fattige kontanthjælpsmodtagere lider mindst tre basale afsavn ud af 14 undersøgte. Basale afsavn dækker over grundlæggende behov som et hovedmåltid om dagen, tre daglige måltider, varmt vintertøj, opvarmning af bolig, køb af lægeordineret medicin, afholdelse af handicapudgifter med videre.

Det er et elendigt udgangspunkt i forhold til at få fodfæste på arbejdsmarkedet ikke at have råd til medicin, mad, tøj og sko - for ikke at tale om busbilletten til jobcentret. Resultaterne sætter fokus på, at kontanthjælpsloftet og 225-timers-reglen forarmer og marginaliserer mennesker - det bør Folketinget kræve at få undersøgt grundigt, inden lovforslaget vedtages om et par uger.

Kontanthjælpsloftet skaber fattigdom, viser en ny rapport fra SFI. Hver tredje kontanthjælpsmodtager har indenfor de seneste tre måneder haft dage, hvor de ikke havde råd til at spise tre gange.
Foto: Michael Hansen/Polfoto.

Den ny SFI-undersøgelse fastslår, at kontanthjælpen allerede i 2012 var så lav, at det store flertal af modtagere lider urimeligt mange afsavn.

Af Michael Kjærgård. Ærlig talt

29. februar - en skidt dag til en generalforsamling

Den 29. februar optræder som bekendt kun hvert fjerde år, men selv det kan være for tit. Eksempelvis kunne Venstre i Stevns nok godt have undværet den dato, sidst der var skudår. Det var i 2012, og netop den 29. februar holdt partiet sin lokale generalforsamling, hvor en ny borgmesterkandidat skulle vælges efter Poul Arne Nielsen, der havde haft tjansen først i Vallø Kommune fra 1994 og derefter siden 2007 i den sammenlagte Stevns Kommune.

Det er altid dejligt med kampvalg, for så har medlemmerne nogle at vælge imellem, og både medlemmerne og den kandidat, der ender med at blive valgt, kan være sikker på at opbakningen er til stede. Ideelt set. I tilfældet Venstre i Stevns 2012 forløb kampvalget som et udskilningsløb over tre runder, og da de to første kandidater var valgt fra en ad gangen, stod den afgørende afstemning mellem Mogens Haugaard Nielsen og Bjarne Østergaard Rasmussen. Mogens Haugaard Nielsen vandt overbevisende, og da han desuden også vandt overbevisende ved byrådsvalget halvandet år efter, var alle tilfredse.

Tilfredsheden i Venstres bestyrelse efter KV13 var dog så stor, at den måske var for stor. Den eftertanke havde ifølge Sjællandskes referat meldt sig her fire år efter, da Venstre i Stevns holdt sin 2016-generalforsamling - af alle dage netop den 29. februar. Igen.

"I skal vide, det står stemplet i panden på jer - også til næste valg!

Splittet til roden

Måske var tilfredsheden for stor, måske hvilede man for meget på laurbærrene, og måske var man også lidt for forvænt efter mange år med en dreven borgmester, lød den fortsatte selvkritik fra vælgerforeningsformand Hans Peter Michaelsen på generalforsamlingen i sidste uge. For der gik kun et år i det nye byråd, før sprækkerne begyndte at vise sig, og inden der var gået to år, var Venstre splittet til roden og modkandidaten fra borgmesterkampvalget smidt ud af sit parti. Imod bestyrelsens enstemmige råd, men gennemtrumfet af et flertal i byrådsgruppen, som dagen efter eksklusionen blev yderligere decimeret, da endnu et byrådsmedlem meldte sig ud i vrede.

Årsagen til den langvarige misere gennem hele 2015 var på overfladen en sag om fredning af Stevns Klint. Naturfænomenet havde i årevis været et potentielt mål for en fredningssag, men efter at det blev udnævnt til UNESCO Verdensarv, smuldrede partiets hidtidige insisteren på, at man måtte kunne klare sig med frivillige aftaler med lodsejerne omkring Klinten, og den afgørende afstemning cementerede splittelsen.

Men det var kun på overfladen, de lokale V-problemer udsprang af fredningen. Den virkelige grund var en siden borgmestervalget fortløbende personstrid, som fredningssagen nu blot gav offentligt afløb. Balladen var ifølge formandsberetningen et selvstændigt punkt på næsten alle bestyrelsesmøder gennem hele 2015, og undervejs havde man endda indforskrevet støtte fra Venstres landsorganisation til en omgang gruppeterapi.

Alligevel endte det med et brag, ikke alene internt i partiet, men også i flertalsgruppen bag borgmesteren, som De Radikale forlod lige før jul som konsekvens af, at partiveteranen Jørgen Gregersen til sidst fik nok og lagde tyngden af hele sin 30-årige byrådserfaring i en anmeldelse til Arbejdstilsynet af dårligt psykisk arbejdsmiljø på rådhuset foranlediget af borgmesterens ageren. Den radikale aktion reducerede borgmesterflertallet fra 12-7 til det mindst mulige, 10-9, i det lille Stevns Byråd med blot 19 medlemmer.

Endnu værre

Så kunne det næsten ikke blive værre, men det blev det så alligevel, da borgmester Mogens Haugaard Nielsen blev fjernet som kommunens officielle repræsentant i fredningssagen. Et enstemmigt byråd havde ikke tillid til, at han ville arbejde loyalt for det, som han selv - sammen med et stort mindretal - stemte imod, og for rigtig at træde i det er det nu i stedet den vragede og senere ekskluderede borgmestermodkandidat Bjarne Østergaard Rasmussen, der er kommunens officielle repræsentant i fredningssagen.

Der var kort sagt en del at tale om, da Venstre i Stevns igen i år havde valgt den 29. februar til sin generalforsamling. Som Dagbladet Stevns skrev dagen efter, blev særlig én bemærkning hængende i luften, nemlig et udfald fra den sidste borgmester i den gamle Stevns Kommune fra før kommunesammenlægningen, Lars P. Asserhøj, til de byrådsmedlemmer, som en tidligere taler havde kaldt 'unge og uerfarne og 'taget som gidsler i de sager, der har bragt postyr i gruppen'.

- I skal vide, det står stemplet i panden på jer - også til næste valg! sagde han. Måske er den 29. februar bare ikke verdens bedste dag til en generalforsamling.

24

milliarder kroner vil det ifølge en ny analyse foretaget af Dansk Arbejdsgiverforenings nyhedsbrev Agenda koste statskassen i 2040, hvis pensionsalderen ikke hæves hurtigere end planlagt.

Kilde: Ritzau

Prekariatet kommer! Et arbejdsliv uden sikkerhedsnet giver unge nye udfordringer.

”Min far havde ét job i hele sit liv. Jeg kommer til at have seks job i mit liv. Mine børn vil få seks job på en gang” (Robin Chase, medstifter af Zipcar, til ‘The Guardian' i 2015).

De fleste mennesker kan måske godt blive lidt svedt ved tanken om seks job på én gang. Kan det overhovedet lade sig gøre, vil mange tænke. Kan et liv hænge sammen med seks job på én gang? Men internationale undersøgelser peger på, at det er et muligt scenarie for den kommende generation af unge. Mens mange bekymrede vil pege på den usikkerhed og risiko, et sådant arbejdsliv medfører for den enkelte, vil andre fokusere på den fleksibilitet og frihed, det giver arbejdsgivere og medarbejdere at have sådan et arbejdsliv.

Arbejdslivet, som vi kender det, er under stærk forandring, og det samme er det ungdomsliv, som traditionelt sluttede, når det første faste lønnede fuldtidsjob var i hus og muligheden for at etablere et voksenliv var økonomisk sikret. Selv var jeg 40, da jeg fik mit første faste fuldtidsjob i universitetets verden, men måske vil mine børn aldrig få et fast job? De seks samtidige job, som Robin Chase refererer til, er selvsagt ikke faste job, men midlertidige projektorienterede deltidsjob, som muliggøres af nye teknologier. Blandt andet har chaufførerne i Chases virksomhed Zipcar flere job på en gang, hvilket også er en økonomisk nødvendighed, fordi de ikke er sikret en fast lønindtægt.

I statistikker og forskning vil 'seks job på én gang' udfordre etablerede statistiske kategorier, men formodentlig falde under kategorien 'atypiske ansættelser'. Deltidsansættelser, vikaransættelser og forskellige former for midlertidige ansættelser er i kraftig vækst, og de er især udbredt blandt unge. I gruppen af unge under 35 år skønnes det, at mindst hver sjette var midlertidigt ansat i 2013 (Scheuer 2013). Dette tal inkluderer ikke den gruppe af unge, der er i forskellige former for beskæftigelsesindsatser, selvom de typisk også er i en form for midlertidig atypisk ansættelse.

Et ungdomsprekariat?

I debatbogen 'The Precariat: The New Dangerous Class' (2011) viser den britiske professor Guy Standing, at en ny klasse er under udvikling. Han henviser til, at et stigende antal mennesker i hele verden arbejder under særdeles usikre arbejdsvilkår. Det gælder usikkerhed i ansættelser, der er kendetegnet ved at være fleksible, ustabile og kortvarige uden fremtidsudsigter. Et kendetegn ved det arbejde, medlemmer af prekariatet udfører, er, at det er muligt at udskifte den ene midlertidigt ansatte med en anden i det øjeblik, markedet eller produktionen kræver det.

'Prekariatet' kombinerer det engelske ord for 'usikkert/prekært' med 'proletariat' (ejendomsløs klasse). 'Prekariatet' går på tværs af traditionelle klasseskel og er ifølge Standing karakteriseret ved ikke at have adgang til at opbygge en karriere, at være uden en stabil arbejdsidentitet og samtidig ikke have nogen social beskyttelse for eksempel i form af pensionsopsparing eller optjening af dagpenge. For et arbejdsliv ud og ind på arbejdsmarkedet på midlertidige kontrakter gør det vanskeligt at opnå den sociale beskyttelse, som fast fuldtidsbeskæftigelse typisk giver adgang til.

Internationale undersøgelser peger på, at unge på arbejdsmarkedet har en særlig risiko for at havne i prekariatet, hvis et midlertidigt, usikkert arbejde ikke længere fungerer som en trædesten til et mere fast job, en fast indtægt og et selvstændigt voksenliv. Fælden består i at blive fastholdt på de arbejdsvilkår, som mange unge kender fra deres midlertidige studie- og fritidsarbejde. Spørgsmålet er, om vi i Danmark er ved at skabe et prekariat, der ligesom i resten af Europa er domineret af unge?

FOTO: MIRIAM DALSGAARD / POLFOTO

”Spørgsmålet er, om vi i Danmark er ved at skabe et prekariat, der ligesom i resten af Europa er domineret af unge?”

Et ungt medlem af prekariatet?

I forbindelse med et forskningsprojekt mødte jeg i efteråret en af de unge, hvis arbejdsliv tydeligvis rummer prekariatets usikkerhed. Sarah er 23 år og har forældre med arabisk baggrund. Siden hun var 16 år, har hun arbejdet i detailhandlen, mens hun har gået i skole. Hun har altid godt kunnet lide at arbejde og tjene sine egne penge. Sarahs ungdoms- og arbejdsliv ligner mange andre danske unges. I Danmark er det meget normalt at starte arbejdslivet som 15-16-årig med et deltidsfritidsjob. I en alder af 23 år har Sarah allerede stor erfaring fra arbejdsmarkedet og nævner i flæng en lokal bager, en legetøjsbutik, en trælasthandel og flere forskellige supermarkeder som tidligere arbejdspladser. Hun har igennem sit ungdomsliv bevæget sig ind og ud af arbejdsmarkedet, mens hun samtidig har været inde og ude på forskellige uddannelsesforløb. Da jeg mødte hende, havde hun været færdiguddannet som butiksassistent i et år. Men det havde ikke gjort hendes arbejdsliv mere sikkert - snarere tværtimod. For som faglært er hun dyr i drift. Der skal mange flere lønkroner til at ansætte hende nu, end da hun var elev.

Derfor er hun ansat på en seks måneders fuldtidskontrakt med statsligt løntilskud. Forinden har hun været ansat i samme butik under en tre måneders praktikordning. Ikke desto mindre indgår Sarah i personalegruppen som en helt central medarbejder. Hun har nøgleansvar, hvilket vil sige, at hun åbner og lukker butikken, og har også ansvaret for at tage sig af de unge medarbejdere under 18 år, når de møder ind i butikken om eftermiddagen. To ud af 24 ansatte i supermarkedet er ansat på ordinære fuldtidskontrakter. Den ene er en 21-årig dygtig souschef, hvilket er helt normalt i detailhandlen, mens 12 af de 24 arbejder på deltid og er under 18 år.

Sarahs arbejdsplads er et eksempel på en helt normal og gennemsnitlig ungdomsarbejdsplads i Danmark.

En alt for stor investering?

Butikschefen, der i dette tilfælde er i 50'erne, fortæller, at han har brug for en høj grad af fleksibilitet i medarbejdergruppen både i det daglige arbejde med at tilpasse vagtplanerne til butikkens behov og i forhold til at tilpasse lønudgifterne til butikkens omsætning. Samtidig vil han gerne give unge som Sarah en chance og ønsker, at hans supermarked skal være en rummelig og mangfoldig arbejdsplads. Men han har brug for at kunne holde lønudgifterne nede, og i den forbindelse er endnu en fast fuldtidsmedarbejder som Sarah en alt for stor investering, mens løntilskudsordninger får budgettet til at hænge sammen.

Arbejdsmarkedsforskere peger på, at den udvikling, som supermarkedet er underlagt, har været i gang i de sidste 10-20 år; arbejdsmarkedets og produktionens risici er væltet over på medarbejderne. Argumentet er, at virksomheder og offentlige organisationer ikke blot gør brug af mere liberale regler med hensyn til ansættelse og afskedigelse, men også søger at unddrage sig nogle af de forpligtelser, der følger af det normale eller typiske ansættelsesforhold, gennem større brug af atypiske ansættelser. På den måde skaber man en opsplitning mellem virksomhedens ”rigtige” medarbejdere, kernearbejdskraften, og den mere midlertidige perifere arbejdskraft (Scheuer 2013).

De negative konsekvenser for den enkelte unge er flere:

Manglende mulighed for at få en fast indtægt og etablere et selvstændigt voksen- og familieliv.

Manglende følelsesmæssig investering i arbejdet, arbejdspladsen og kollegerne.

Mangel på fremtidsperspektiv.

Større risiko for skader og ulykker på arbejdet.

Samtidig peger international forskning på, at det også har en række negative konsekvenser for arbejdspladsen at bruge midlertidige perifere medarbejdere: Det er vanskeligt at etablere en sammenhængende arbejdsorganisation - at etablere rutiner, fællesskaber og vidensdeling mellem medarbejdere, hvis de hele tiden bliver skiftet ud.

Sarah: Altså hvis de har brug for mig, så kan jeg fortsætte her. Har de ikke, så må jeg finde noget andet.

Interviewer: Okay, så det er sådan lidt usikkert?

Sarah: Ja.

Interviewer: Hvordan har du det med, at det er sådan lidt usikkert?

Sarah: Ah, ikke så godt. Jeg ville gerne have noget sikkert.

Faglærte unge under 30 år er forpligtigede til at indgå i forskellige former for løntilskudsordninger, hvis de har været arbejdsløse i et halvt år. Målet er at hjælpe dem videre. Ungdomsarbejdsløsheden i Danmark er lavere end den gennemsnitlige ungdomsarbejdsløshed i resten af Europa, men spørgsmålet er ,om disse job reelt leder til faste job, eller om unge i løntilskudsordninger stik imod hensigten udfører det arbejde, som andre unge tidligere udførte på mindre usikre vilkår?

Hvordan sikrer vi Sarah og andre unge med usikre arbejdsliv et socialt sikkerhedsnet, hvis uddannelse ikke er svaret? Hvordan ruster vi unge til det arbejdsliv, der venter dem?

Center for Ungdomsforskning holder den 11. maj konferencen 'Ung uden sikkerhedsnet - kompetencer til fremtidens usikre og globaliserede arbejdsliv' - her adresseres ovennævnte spørgsmål.

Se mere om konferencen her: http://www.cefu.dk/

Af Mette Lykke Nielsen
Lektor, Center for Ungdomsforskning

Kronikken er skrevet på baggrund af artiklen: Unge på arbejdsmarkedet: Et nyt Prekariat - eller blot i transition? Nielsen, M. L. & Dyreborg, J., 2015

kalender

”Det er klart, at stilladsarbejdere og sosu-hjælpere ikke kan arbejde, til de er langt over 70 år, medmindre vi sørger for, de kan. Hvis vi ikke har de her grupper med, er der rent faktisk mange, der slet ikke kan være lang tid på arbejdsmarkedet, og så nytter det jo ikke noget at sætte pensionsalderen op. Så lad os nu få alle med.”

Leif Lahn, beskæftigelsesordfører (S), om DA's ønske om at hæve pensionsalderen hurtigere end allerede planlagt til Ritzau.

7. MARTS

KL-seminar om arbejdsskader og kommunernes arbejdsgiverforpligtelser i den forbindelse

Bliv opdateret på nogle af tidens mest debatterede emner indenfor arbejdsskader, når KL og IUNO inviterer til seminar i Aalborg, Herning, Fredericia og København. På seminarerne fokuserer vi på, hvordan kommunerne bør håndtere sager om psykisk arbejdsmiljø, vold på arbejdspladsen samt arbejdsskader og forskelsbehandling.
Tilmeldingsfrist 1. marts.
Aalborg

8. MARTS

KL-seminar om arbejdsskader og kommunernes arbejdsgiverforpligtelser i den forbindelse

Bliv opdateret på nogle af tidens mest debatterede emner indenfor arbejdsskader, når KL og IUNO inviterer til seminar i Aalborg, Herning, Fredericia og København. På seminarerne fokuserer vi på, hvordan kommunerne bør håndtere sager om psykisk arbejdsmiljø, vold på arbejdspladsen samt arbejdsskader og forskelsbehandling.
Tilmeldingsfrist 1. marts
Herning

9. MARTS

KL-seminar om arbejdsskader og kommunernes arbejdsgiverforpligtelser i den forbindelse

Bliv opdateret på nogle af tidens mest debatterede emner indenfor arbejdsskader, når KL og IUNO inviterer til seminar i Aalborg, Herning, Fredericia og København. På seminarerne fokuserer vi på, hvordan kommunerne bør håndtere sager om psykisk arbejdsmiljø, vold på arbejdspladsen samt arbejdsskader og forskelsbehandling.
Tilmeldingsfrist 1. marts
Fredericia

10. MARTS

KL-seminar om arbejdsskader og kommunernes arbejdsgiverforpligtelser i den forbindelse

Bliv opdateret på nogle af tidens mest debatterede emner inden or arbejdsskader, når KL og IUNO inviterer til seminar i Aalborg, Herning, Fredericia og København. På seminarerne fokuserer vi på, hvordan kommunerne bør håndtere sager om psykisk arbejdsmiljø, vold på arbejdspladsen samt arbejdsskader og forskelsbehandling.
Tilmeldingsfrist 1. marts
København

12. MARTS

Årsmøde i Liberal Alliances Ungdom

15. MARTS

Spørgetime med statsministeren

15. MARTS

Åbent samråd med energi-, forsynings- og klimaministeren om opfølgning på Parisaftalen

Udvalget har bedt energi-, forsynings- og klimaministeren redegøre for, hvordan ministeren forholder sig til, at landenes samlede INDC'er på nuværende tidspunkt ikke reducerer den globale udledning af drivhusgasser tilstrækkeligt hurtigt i forhold til Parisaftalens skærpede temperaturtærskel, og om ministeren er enig i, at det i lyset af Parisaftalen er nødvendigt at øge det klimapolitiske ambitionsniveau i Danmark og EU i forhold til både langsigtede mål og delmål, og hvad regeringen konkret vil arbejde for i den sammenhæng: om regeringen vil arbejde aktivt for, at EU i lyset af Parisaftalens skærpede temperaturtærskel øger ambitionsniveauet for 2020, 2030 og 2050-reduktionsmålene, så de svarer til behovet og videnskaben, og så man lever op til Parisaftalens langsigtede mål, der blandt andet indebærer, at man globalt udfaser fossile brændsler senest i 2050, og at EU som foregangsregion bør gøre dette endnu tidligere. Samrådsspørgsmål I og J er stillet efter ønske fra Christian Poll (ALT), Maria Reumert Gjerding (EL), Andreas Steenberg (R), Pia Olsen Dyhr (SF) og Jens Joel (S).
Værelse 2-080 på Christiansborg

Efter hvert kommunalvalg afholder Kommunernes Landsforening delegeretmøde, hvor der blandt andet skal vælges en ny bestyrelse for KL.
Foto: Mick Anderson/Polfoto

10. MARTS

Kommunalpolitisk Topmøde

Delegeretmødet er KL's højeste myndighed. Fra og med 2008 afholdes delegeretmødet som en del af Kommunalpolitisk Topmøde. Der afholdes delegeretmøde én gang om året. Delegeretmødets formelle dagsorden indgår som en del af Kommunalpolitisk Topmøde. Delegeretmøder finder sted efter de rammer og regler, der er fastlagt i KL's love. Ordinære delegeretmøder er offentlige i henhold til lovenes § 5, stk. 8. Hvis praktiske grunde gør det nødvendigt, kan bestyrelsen dog sætte grænser for antallet af deltagere udover de stemmeberettigede delegerede. Efter hvert kommunalvalg - det vil sige hvert 4. år - er delegeretmødet også et "valgdelegeretmøde." Her skal de delegerede blandt andet vælge ny bestyrelse for KL jævnfør § 6, stk. 2.
Aalborg Kongres & Kultur Center
Europa Pl. 4, 9000 Aalborg

15. MARTS

Åbent samråd med udlændinge-, integrations- og boligministeren om såkaldte 'barnebrude'

Åbent samråd med udlændinge-, integrations- og boligministeren om omfanget af problemet med mindreårige, som indkvarteres med deres voksne ægtefæller på de danske asylcentre, jævnfør UUI alm. del - samrådsspm. Z. Se også UUI alm. del - spm. 302.
Værelse 2-133 på Christiansborg

15. MARTS

Åbent samråd med kultur- og kirkeminister Bertel Haarder om statsanerkendelse af Forstadsmuseet

Udvalget har blandt andet bedt ministeren uddybe i forlængelse af besvarelse af spørgsmål S 537 hvorfor Forstadsmuseet - på trods af en entydigt positiv faglig indstilling fra Kulturstyrelsen - ikke har opnået statsanerkendelse, herunder oplyse, hvoraf det fremgår, at ”Grundtanken er, at statsanerkendelse af et nyt museum skal indebære, at bevillingen til tilskud til statsanerkendte museer forøges svarende til det nye statsanerkendte museums statslige driftsbevilling, således at tilskuddet ikke finansieres ved en reduktion af eksisterende statsanerkendte museers tilskud.” Derudover har udvalget bedt ministeren sikre, at vi ikke får et statisk museumsbillede, hvis nye initiativer til enhver tid forudsætter, at der kommer flere penge til området. Samrådsspørgsmål N er stillet efter ønske fra Holger K. Nielsen (SF).
Værelse S-092 på Christiansborg

16. MARTS

Samråd med erhvervs- og vækstminister Troels Lund Poulsen om midler til lokale aktionsgrupper

Udvalget har blandt andet anmodet erhvervs- og vækstministeren om at redegøre for, hvilke konsekvenser beskæringen af midler til de lokale aktionsgrupper vil få for de lokale aktionsgruppers muligheder for at skabe udvikling i landdistrikterne. De lokale aktionsgrupper bliver som følge af aftalen om fødevare- og landbrugspakken beskåret fra 90,3 millioner kroner til 63,0 mio. kr. fra 2017. Udvalget har endvidere særskilt anmodet ministeren om at kommentere henvendelser fra Sammenslutningen af Danske Småøer om konsekvenserne for LAG Småøerne. Lokale aktionsgrupper (LAG'er) er lokalt forankrede foreninger, som skaber udvikling og innovation i lokalsamfundene ved blandt andet at tildele tilskudsmidler til relevante projekter. Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske af Henning Hyllested (EL).
Værelse 2-080 på Christiansborg

16. MARTS

Høring i Grønlandsudvalget

Landstingssalen

17. MARTS

Åbent samråd med justitsminister Søren Pind om forsøg med at registrere overvågningskameraer

Udvalget har bedt ministeren redegøre for Rigspolitiets forsøgsprojekt med at registrere videoovervågningskameraer i København på frivillig basis, herunder hvor mange videoovervågningskameraer der forventes at blive registreret, og hvorvidt Rigspolitiet vil udføre aktivt opsøgende arbejde for at få private og erhvervsdrivende til at lade deres videoovervågningskameraer registrere. Samrådsspørgsmålene AK-AP er stillet efter ønske fra Peter Kofod Poulsen (DF).
Lokale S-092 på Christiansborg

18. MARTS

FOU høring om krigens love

Landstingssalen

84

procent er antallet af indvandrere, der bliver uddannet på voksenuddannelsescentrene (VUC), steget fra 2005/06 til 2014/15.
Kilde: Danmarks Statistik

AALBORG

Letbaneleder bliver ny kommunaldirektør

Tidligere direktør for DSB og Nordjyllands Trafikselskab **Christian Roslev** bliver kommunaldirektør i Aalborg Kommune. Christian Roslev starter 1. april og afløser Jens Kristian Munk, der efter 17 år på posten har valgt at gå på pension. Christian Roslev er 48 år og arbejder allerede i Aalborg Kommune. Han blev ansat til at stå i spidsen for det kuldsejlede letbane-projekt og er i dag projektdirektør for den kommende løsning med hurtigbusser i delvis eget spor.

Aalborg Kommunes nye kommunaldirektør Christian Roslev kommer fra en karriere i transportsektoren; han har blandt andet været direktør for DSB og for Nordjyllands Trafikselskab.
Foto: Jens Dresling / Polfoto

NYBORG STRAND®
HOTEL OG KONFERENCECENTER
OVER 80%
AF VORES KUNDER SER VI IGEN
– måske kan de ikke undvære vores service.
Hele Danmarks mødested
Østerøvej 2 5800 Nyborg 65 31 31 31 nyborgstrand.dk

Kommuner

AARHUS

Nye børn- og ungechefer

Aarhus Kommune har ansat to nye forvaltningschefer i Børn og Unge fra 1. april. Chef for Børn og Unges økonomi- og administrationsafdeling bliver 47-årige **Eva Holm Iversen.** Hun bor i Aarhus og har siden 2009 været økonomidirektør i Norddjurs Kommune. Hun dimitterede som cand. oecon. fra Aarhus Universitet i 1996 og afløser Thor Davidsen, der er fratrådtngechef for skoler, dag- og fritidstilbud ansættes 38-årige Søren Aakjær. Han har siden oktober 2013 været chef for HR, Kommunikation og Trivsel i Børn og Unge. Han dimitterede som lærer i 2003 og har siden suppleret med flere lederuddannelser og afløser Ole Kiil Jacobsen, der er skiftet til stillingen som chef for Pædagogisk Afdeling i Børn og Unge.

VALLENSBÆK

Ny centerchef for pleje og omsorg

Vallensbæk Kommune har ansat **Birte Sonnenborg Grothe** som centerchef for Center for Pleje og Omsorg. Hun starter i jobbet 1. april. Ansættelsen er et led i en ny organisering af hele pleje- og omsorgsområdet, der samles i det nye Center for Pleje og Omsorg, der skal være med til at styrke indsatsen på ældre- og handicapområdet. Birte Sonnenborg Grothe er cand.jur. og har solid erfaring med sundheds- og omsorgsområdet fra flere kommuner og Region Sjælland. Hun kommer senest fra en stilling som sundhedschef i Frederikssund Kommune.

MORSØ

Ny erhvervschef er lokal

Det bliver en morsingbo, som fremover skal være med til at sikre vækst og sund erhvervsudvikling som direktør for Morsø Erhvervsråd, skriver Nordjyske. 56-årige **Per Søndergaard**, der blandt andet har drevet egen virksomhed og stået i spidsen for erhvervsrådene i Randers og Nordvestjylland, tiltræder i jobbet hos Morsø Erhvervsråd 1. marts. Han er uddannet fra Handelshøjskolen i Aarhus og har desuden en international lederuddannelse.

VIBORG

Chefer på sundhedsområdet omrokeret

Ældre- og sundhedschef Lis Kaastrup er fratrådt på grund af 'uenighed om den overordnede ledelse og organisering af sundheds- og omsorgsområdet', skriver Viborg Stifts Folkeblad. Hendes arbejdsopgaver er foreløbig overtaget af direktør i job og velfærd **Mette Andreassen.** Samtidig overgår sekretariatschef **Jan Skougaard** fra 1. marts 2016 til en stilling som chefkonsulent i Ledelsessekretariatet i Job og Velfærd. Her skal han betjene, koordinere og være gennemgående repræsentant i Handicaprådet, Frivillighedsrådet, Udsatterådet, Integrationsrådet og Ældrerådet. Desuden skal han være nøgleperson indenfor frivillighedsområdet med særligt fokus på flygtningeområdet samt være koordinerende i forhold til velfærdsteknologi på socialområdet, skriver avisen.

KOLDING

Kulturchef vender hjem

Koldings nye kulturchef **Lisbet Holten Lambert** kommer med mange års ledererfaring fra Fredericia Kommune og Danmarks største kulturinstitution, Danmarks Radio, oplyser kommunen. Lisbet Holten Lambert er født og opvokset i Kolding, og selvom hun nu bor i Nyborg, bliver det som at komme hjem, når hun sætter sig i spidsen for kulturen i Kolding. Lisbet Holten Lambert har i fire år haft forskellige chefstillinger i Fredericia Kommune og i perioden 1983-2012 været ansat i Danmarks Radio med en enkelt afstikker til TV2. Hun tiltræder som kulturchef den 1. april, hvor hun afløser Nicolai Dupont Heidemann, som 1. januar blev kultur- og fritidschef i Sønderborg Kommune.

Privat

TYPE2DIALOG

Ny konsulent fra Høje-Taastrup Kommune

Konsulenthuset Type2dialog, der har specialiseret sig i analyse- og implementeringsprocesser på det kommunale velfærdsområde, har fortsat vokseværk. Derfor har de netop ansat konsulent **Charlotte Ander Krøyer**, hvis opgave primært bliver at styrke undervisningsopgaver samt designe arbejdsgange. Charlotte er uddannet fysioterapeut og har solid erfaring med etablering og ledelse af tværfaglige rehab-team. Hun kommer fra en stilling som projektleder i Høje- Taastrup Kommune, hvor hun blandt andet har været ansvarlig for rehabiliteringsprocessen Livskraft.

Stat

SOCIALDEMOKRATERNE

Lobbyist bliver ny partisekretær

Jan Juul Christensen, partner i public affairs-selskabet Rud Pedersen, er af Socialdemokraterne valgt til at afløse Lars Midtiby som ny partisekretær, skriver Altinget. Jan Juul Christensen er cand.scient. soc. fra RUC i 1994 og har tidligere været konsulent i AOF, debatredaktør på dagbladet Aktuelt, journalist i Socialdemokratiets Nyhedstjeneste, pressechef for Socialdemokraterne 2000-2003 og kampagnechef for tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen til EP-valget 2003-2004. Den nye partisekretær sad i årene 1990-1998 i byrådet i Greve. Han afløser partisekretæren siden 2007, Lars Midtiby, der skal være direktør for Danske Handicaporganisationer.

Vore konsulentydelser

- Udvikling af organisationen, ydelserne og det gode lederskab
- Coaching/sparring til politikere, topchefer, ledere og nøglemedarbejdere
- Rekruttering af topchefer, ledere og nøglemedarbejdere (SKI-certificeret)
- Visions- og strategiseminarer for byråd, udvalg, direktion og ledergrupper
- Lederevaluering og –udvikling
- Chef-til-leje

H.C.Vestergaard
LEDELSE STYRING UDVIKLING
Brug proceskonsulenter med topledererfaring. Den erfaring har vi!
Tlf. 7022 0272 • www.hcvestergaard.dk

Lundgaard Konsulenterne

- Rekruttering af ledere og nøglemedarbejdere
- Visions- og strategiprocesser for den politiske- og administrative ledelse
- Netværksanalyse – vi kan vise hvordan organisationen *i virkeligheden* arbejder sammen
- Udvikling af ledere og ledergrupper – med eller uden typeprofilværktøjer
- Sparring/coaching med toppolitikere og ledere

www.lundgaard-konsulenterne.dk

Af Morten Uhrenholdt. Tanker fra hængekøjen

En vaskeægte eng ved Sortemosen i Nordsjælland. Uden snorlige, landbrugstilpassede åer. Af den type, der drømmes om i hængekøjen og forhåbentlig overlever tre-fire år endnu.

Foto: Peter Klint / Polfoto

Gylleministerens skønmaleri krakelerede

Forleden tog jeg toget til hovedstaden for at besøge en nær ven, der var kommet godt gennem en kompliceret hjerneoperation på Rigshospitalet. Så kan man godt bruge noget smukt at se på. Et sådant sted byder togturen til København på. Lidt før Lejre passerer toget et sjældent syn i dagens Danmark. Et landskab, hvor naturen og menneskelig aktivitet harmonerer.

Modsat jernbanen afgrænses området af et skovbryn med store, gamle træer. Gennem landskabet snor sig en å, der omkranses af en ægte, uforfalsket eng, som jeg husker så tydeligt fra min barndom. Det var dengang, børn ikke var spærret inde i skolen det meste af dagen og havde tid til at drage på ekspeditioner for at udforske verden.

I sommerhalvåret går der på engen heste og kvæg og græsser blandt en mangfoldighed af vilde blomster. Da jeg forleden passerede, bemærkede jeg, at der - i modsætning til mange andre steder - ikke var voldsomt oversvømmet med vinterens nedbør. Engen kan uden problemer tage vinterens vandoverskud. Det er fristende at sige, at sådan har Vorherre oprindelig indrettet økosystemet.

Det smukke syn er et meget enkelt billede på de problemer, vores vækstdrevne krav om effektivitet og høj produktivitet har bragt os ud i. Det komiske, blå kaos, der hersker på Borgen, rækker ikke herud. Endnu. For bag kaosset gemmer sig et alvorligt angreb på tre årtiers bekostelige bestræbelser på at genoprette vort dyrebare vandmiljø.

I skærende kontrast til den smukke eng og åen står de byg-ørkener, Danmarks landskaber er forvandlet til. Her produceres foder til svinefabrikkerne. Svinene, der i antal udgør flere gange landets indbyggertal, producerer gylle i gigantiske mængder. Så jord til at sprede den på er blevet en kostbar mangelvare.

Sammen med den højt besungne internationale konkurrence er det noget af forklaringen på, at hver en kvadratcentimeter jord absolut skal opdyrkes. For landbrugets svar på den hårde konkurrence har de seneste mange år næsten udelukkende været større og mere effektiv produktion.

”Ingen aner, hvor langt vores dyrt købte fremskridt nu bombes tilbage af landmændenes treårige frikvarter, efterfulgt af – øh-bøh, det ved vi ikke rigtigt.”

Og så kan man jo ikke have sådan nogle lavproduktive engarealer liggende. Der pløjes, drænes og gødes. Og vandløb rettes ud, så de ikke fylder og gør det svært at komme til med de store, tunge maskiner. Og når den megen gødning også får væksterne i vandløbene til at vokse mere, kræver landmændene larmende, at der skal skæres grøde - ellers oversvømmes de fremrykkede marker.

En driftssikker, nedadgående spiral er skabt.

Tre-fire år til landbruget - og så får vi se

Ledere og ordførere fra de blå partier lægger ansigterne i salvelsesfulde folder og messer, at landbruget er i krise. Den hårde konkurrence ... de urimelige indgreb mod kvælstof-forurening af vandmiljøet ... den store gældsætning ... hver tredje er på konkursens rand ... Vi må have bedre rammevilkår!

Og så lægger de ansigterne i endnu mere alvorlige folder og taler om den netop vedtagne landbrugspakke som et PARADIGMESKIFT! Den er det nærmeste, man kan komme en genial plan, der både redder landmændene (og landets økonomi, forstås) og gavner miljøet. Halleluja.

Planen KUNNE være en nyskabelse, der gavner både landbrug og natur. For der var tale om nytænkning i Natur- og Landbrugskommissionen, da den offentliggjorde sine anbefalinger i 2013. Den kom blandt andet med forslaget om et væsentligt brud med hidtidig praksis for reguleringen af landbrugets brug af gødning og beskyttelse af naturen.

Og her kommer vi så til balladen om tal-akrobatikken bag pakken. Havde det ikke været for De Konservative, havde de fleste af os ikke fået en ny, interessant indsigt. De Konservative kom pludselig i tanke om, at det da er grundlæggende, konservativt tankegods, at man skal passe godt på det, der også tilhører kommende generationer. De blev grønne, hvad de ikke just var under Anders Fogh.

Venstre viste ikke blot sin vanlige arrogance. Den milde bondekone fra Sønderjylland, også kaldet gylleministeren, Eva Kjer Hansen, viste sig i at være en sand mester i arrogant dumstædighed. Balladen er der skrevet metervis om, men underholdende var det at opleve politikere, politiske journalister og kommentatorer løbe forvirret rundt med hektisk røde kinder, mens Løkke forsøgte i bedste skolekomedie-stil at gi’ den som Clint Eastwood.

Men bag det hele gemte der sig den - for danskerne nok så interessante information - at tal-manipulation skulle dække over, at landbruget får tre fri-år, hvor gødningsmængden sættes op for al jord - UDEN at den nye miljøregulering er sat i gang. Regeringen skrotter med andre ord den gamle reguleringsordning og nøjes med at love en ny om tre år.

Gylleministerens tabeller skulle give os alle det fejlagtige indtryk, at vi ville få mindre kvælstofudledning i alle årene. Hun forsøgte oven i købet at haste loven igennem - uden faglige indspil og kritik fra organisationer eller forskere. Og hvad sagde miljøministeren så til det? Nåe nej - det var jo også Eva Kjer.

'Helt normalt'

Hvordan den ny ordning skal indføres i 2019, står der intet om i planen. Det er slet ikke afklaret, og der er ikke lavet den mindste aftale om det med landbruget. Det bliver ganske kompliceret, og hvor velvillige vil landmændene mon være, når frikvarteret er slut og

nogle arealer skal skære alvorligt ned på gødningsmængderne og andre jorde tages helt ud af produktionen?

Landbrugskommissionen synes ikke, den kan genkende sine anbefalinger i de blås landbrugspakke. Den havde blandt andet entydigt anbefalet, at den gamle reguleringsordning fortsætter, til den ny i sin komplicerede helhed er helt på plads og køreklar. Ingen aner, hvor langt vores dyrt købte fremskridt nu bombes tilbage af landmændenes treårige frikvarter, efterfulgt af - øh-bøh, det ved vi ikke rigtigt.

En anden indsigt fik vi også af al balladen. De blås vrede mod De Konservative fik mange farverige udtryk. Flere blå politikere - blandt andet den indsigtsfulde kuglestøder Olsen - sagde, at de var nogle amatører, for sådan gør man jo i forhandlinger. Det er helt normalt. Altså at massere tal med sære metoder, så det hele ser pænere ud, end det er. Det er godt at få vished for - som mange af os længe har ment - at sådan er kulturen i nogle partier. Tak, Olsen!

Tak for De Konservatives sene opvågning, og Herren være med naturen; den går hårde tider i møde.